Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT

הײַנט 8 זײַטען (ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע — זעה זײַט 7) פרײַז 15 גראָשען

נײַער פאָלקסבלאַט

№ 263 | Łódź, Czwartek, 15 Listopada 1934 r. | צוועלפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דאָנערשטאַג, ח׳ כסלו תרצ״ה | № 263

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

א פערשווערונג אויף דער יוגאסלאווישער רעגירונג אין ענטדעקט געווארען אין סאפיא

בעלגראַד, 14 (ספ. טעל.)
מען איז מודיע פון סאָפיע, אַז ס׳איז דאָרט ענטדעקט געוואָרען אַ פערשווערונג געגען דער רעגירונג פון פרעמיער בעאַרגיעוו.

די פערשווערונג האָט אָרגאַניזירט די באַקאַנטע מאַקעדאָנישע אָרגאַניזאַציע ו. מ. ר. א.

אין סאָפיע אין דער אומגעגענד זענען אַדורכגעפיהרט געוואָרען אַ סך רעוויזיעס און אַרעסטען, בעת וועלכע עס זענען געפונען געוואָרען זאַפּאַסען פון באָמבעס, אויגערופענע טייוועלס־מאַשינען, אויפרייס־מאַטעריאַלען און אַמוניציע. די ווײַטערדיגע אויספאָרשונג איז אין גאַנג.

בעלגראַד, 14 (ספ. טעל.)
נעכטען בײַנאַכט איז אויף דער באַהן־ליניע נעבען סעראַיעוואָ אונטערגעלייגט געוואָרען אַ טייוועלס־מאַשין, וועלכע האָט אויפגעריסען, נישט אָנמאַכענדיג קיין גרויסען שאָדען.

לויט ווי עס האָט פעסטגעשטעלט די ביז־איצטיגע אויספאָרשונג, האָט די פערשווערונג אַדורכגעפיהרט די כאָרוואַטישע טעראָריסטישע אָרגאַניזאַציע.

פּראָצעס פון אַן אַדוואָקאַט, וואָס האָט פערשווענדעט געלדער פון זײַנע קליענטען

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) דאָס העכסטע געריכט האָט הײַנט בעהאַנדעלט דעם פּראָצעס פון אַדוו. אַדאַמעק, וועלכער איז פערמשפט געוואָרען אויף אַ יאָהר טורמע פאַר׳ן מיסברויכען מיט דעם צוטרוי פון זײַנע קליענטען און פערשווענדען זייערע געלדער וואָס זענען איהם אָנפערטרויט געוואָרען.

דער פערמשפט׳ער האָט דערקלערט, אַז די אָנגערופענע פערשווענדעטע סומע האָט ער אָנפערטרויט אַ באַאַמטען פון דעם מלוכה־פּרעזידענטס ציוויל־קאַנצעלאַריע.

דאָס העכסטע געריכט האָט בטל געמאַכט דעם אורטייל און איבערגעוויזען דעם ענין צו אַ נײַער געריכטליכער בעטראַכטונג.

פון צוגאַב־קרעדיטען וועלען אַדורכגעפיהרט ווערען די וואַהלען צום סיים און סענאַט

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש)
אין שייכות מיט דער סעסיע פון סיים און סענאַט, וואָס פערענדיגט זיך, קורסירען ווערסיעס, אַז מחמת דעם, וואָס אינ׳ם בודזשעט אויפ׳ן יאָהר 1935/6 פעהלט די פּאָזיציע אויף אַדורכפיהרען די וואַהלען, וועלען קיין וואַהלען אין סיים נישט פאָרקומען.

די מאַסגעבענדע קרייזען קלעהרען אויף, אַז די וואַהלען אין סיים און סענאַט וועלען פאָרקומען אין יאָהר 1935.

די נויטיגע סומען אויף די וואַהלען וועלען בעשטימט ווערען אַלס אויסעראָרדענטליכע צוגאַב־קרעדיטען.

געהרינגס א נײַע דרשה
אין וועלכער ער גלאָריפיצירט היטלערס טאַט פון 30 יוני

בערלין, 14. (ספּ. טעל.) אין די ראַהמען פון דער רעכט־אַקאַדעמיע האָט דער פּרעמיער גערינג נעכטען געהאַלטען אַ רעדע א. ד. ט. „רעכטליכע זיכערקייט, אַלס יסוד פאַר דער נאַציאָנאַלער אַחדות“. גערינג האָט צ. א. דערקלערט, דאָס מען קאָן נישט בעאורטיילען די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישע רעפאָרם, וואָס די האָבען דירעקט נאָך דער רעוואָלוציע געהאַט צו טון מיט געשעהענישען, וואָס וואָלטען נישט פּאַסירט אין אַ נאָרמאַלער צײַט. דער פאַקטאָר האָט בעפולמעכטיגט דער יוסטיץ־מיניסטער צו סקאַסירען אַ רייהע שטראָפבאַרע טאַטען, וואָס זענען בעגאַנגען געוואָרען דורך אַרענטליכע פּאַרטיי־מיטגלידער אין שייכות מיט׳ן זיג פונ׳ם נאַציאָנאַל־סאָציאַליזם... דער וואָס טרעט אָבער אַרויס געגען די געזעצן, איז עובר אויפ׳ן ביהדערס ווילען, וועלכער האָט דערקלערט די רעוואָלוציע פאַר געענדיגט.

דערמאַהנענדיג אין די געשעהענישען פון 30. יוני ה. י. האָט דער פּרעמיער אונטערגעשטראָכען, אַז דאָס האַנדלען פון היטלער׳ן אין יענעם טאָג, איז געווען בוויטיג, כדי צו שיצען דאָס געפיהל פון רעכטליכער זיכערקייט בײַם פאָלק. דער דאָזיגער טאַט — איז לויט גערינגס מיינונג — געווען דער גרעסטער רעכטליכער טאַט, וועלכען אויסלאַנד האָט נישט פערשטאַנען, פאַרוואָרפענדיג דײַטשלאַנד רעכטלאָזיגקייט און דאָס אויספיהרען אויסטיילונג אָהן געריכטען.

לסוף האָט גערינג געוואָרענט די ריכטער און פּראָקוראָרען, אַז זיי זאָלען נישט עובר זײַן אויף זייערע אַמטען, אָנווענדענדיג ספּעציעלע רעגלען לגבי נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטען.

וואָס וועט זײַן מיט די אומגליקליכע יודען, וואָס וועלען מוזען בלײַבען אין דײַטשען סאַאַר־געביט

ציריך, (יט״א) אין אַ בעריכט פון סאַאַר־געביט ווערט איבערגעגעבען, אַז נישט ווייניגער ווי 3500 פון די 5000 סאַארלענדישע יודען גרייטען זיך צו פערלאָזען דאָס געביט אויפ׳ן פאַל פון דײַטשען נצחון אין פּלעביסציט. עס איז נאָך אַ גרויסע פראַגע — ווערט אין דעם בעריכט געזאָגט — וואוהין די דאָזיגע יודען וועלען אַנטלויפען. צווישען די פראַנצויזישע יודען הערשט אַן אָפּנייגונג געגען אַ ווײַטערער איבוגראַציע פון דײַטשע יודען.

די דאָזיגע פּליטים־קאַנדידאַטען וועלען זיך אָבער ווי עס איז אַן עצה געבען. וואָס וועט אָבער ווערען מיט די 1500 יודען, וואָס וועלען נישט קענען אין ערגעץ אַוועקגעהען און וואָס מוזען פערבלײַבען אין סאַאַר־געביט? זיי מוזען פערבלײַבען מכמה טעמים — עלטער, קראַנקהייט און דלות צווינגען זיי דערצו. מען פרעגט זיך אומזיסט, צי עס איז פאַר זיי נישטאָ קיין רעטונג און הילף. די בעטראָפענע אַליין צוקען מיט די אַקסלען, נישט מחמת גלײַכגילטיגקייט, נאָר מחמת ראַטלאָזיגקייט. („איזראַעליטישעס פאַמיליען־בלאַט פיר די שווייץ“.)

100 דיסציפּלינאַר־פּראָצעסען פון סטודענטען

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש).
בײַם אוניווערזיטעט־אוידיטאָר געפינען זיך אַנ׳ערך 100 דיסציפּלינאַר־אָנקלאַגעס געגען סטודענטען, וועלכע זענען צוגעצויגען געוואָרען צו פעראַנטוואָרטליכקייט מחמת די געשעהענישען אין דעם פאָריגען אַקאַדעמישען יאָהר, אָדער זיי זענען שוין בעשטראָפט געוואָרען דורך אַלגעמיינע געריכטען פאַר פערברעכענס, וואָס זיי זענען בעגאַנגען מחוץ׳ן אוניווערזיטעט.

פיל פון די אָנגעקלאַגטע, וואָס שטעלען זיך נישט אויף דער פעראָרדענונג פון דער אוניווערזיטעטס־מאַכט, וועלען געמשפט ווערען אונטער די אויגען.

געהיימע פּרײַסישע פּאָליציי אין סאַאַר־געביט

סאַאַרבריקען, 14 (ספּ. טעל.)
די פּאָליציי האָט אין סאַאַר־געביט אַרעסטירט אַ רייהע פּערזאָנען, וואָס ווערען בעשולדיגט אין אומלעגאַלער פּאָליטישער טעטיגקייט.

עס איז אויך אַרעסטירט געוואָרען אַ געוועזער בריל, וועלכען עס ווערט פאָרגעוואָרפען, אַז ער איז דער צענטראַלער־לײַטער פון דער פּרײַסישער געהיימער פּאָליציי.

זײַן ענין איז איבערגעוויזען דעם העכסטען פּלעביסציט־טריבונאַל.

קריזיס אין דעם בעלגישען קאַבינעט

ברוסעל, 14. (ספּ. טעל.) דער פּרעמיער דע־בראָקעוויל האָט איבערגעגעבען דעם קעניג אַ ביטע וועגען דער דימיסיע פון זײַן קאַבינעט.

ברוסעל, 14. (ספּ. טעל.) דער קעניג האָט אָפיציעל אָנפערטרויט דעם געוועזענעם אויסען־מיניסטער, זשאַספּאַר די מיסיע פון בילדען אַ נײַע רעגירונג.

פאַר זשורנאַליסטען האָט זשאַספּאַר דערקלערט, אַז זײַן ענטפער וועגען אָננעהמען די מיסיע צו שאַפען די רעגירונג וועט ער געבען מאָרגען.

לעמבערגער שטאָט־פּרעזידענט זאָל נאָמינירט ווערן אלס קאָמיסאַרישער פּרעזידענט פון לאָדז

לעמבערג, 14 (טעלעפאָניש).
די לעמבערגער צײַטונגען זענען מודיע, אַז דער לעמבערגער שטאָט־פּרעזידענט ה׳ דראָיאַנאָווסקי זאָל נאָמינירט ווערען אַלס קאָמיסאַרישער פּרעזידענט פון לאָדז.

זיצונג פון עקאָנאָמישען קאָמיטעט בײַם מיניסטאָרען־ראַט

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש).
מיטוואָך איז אונטער׳ן פאָרזיץ פון פּרעזעס פון מיניסטאָרען־ראַט, פּראָפ. לעאָן קאָזלאָווסקי פאָרגעקומען אַ זיצונג פון עקאָנאָמישען קאָמיטעט בײַם מיניסטאָרען־ראַט, געווידמעט דער פעסטשטעלונג פונ׳ם פּלאַן פאַר דער בוי־קרעדיט־אַקציע אין יאָהר 1935.

דער דײַטשער אַמבאַסאַדאָר בײַם מלוכה־פּרעזידענט

וואַרשע, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) הײַנט 1 בײַטאָג האָט דער מלוכה־פּרעזידענט אויפגענומען אויף אַ פּייערליכער אוידיענץ דעם ניי־נאָמינירטען ערשטען דײַטשען אַמבאַסאַדאָר בײַ דער פּוילישער רעגירונג, פאָן־מאָלטקע.

בעת מעשה איז אַנוועזענד געווען דער אויסערן־מיניסטער, ה׳ בעק.

א מאַרקעס־אַפערע אויף 20 מיליאָן פראַנק

פּאַריז, 14 (ספּ. טעל.)
די פּראָקוראַטור האָט פעראָרדענט אַנ׳אויספאָרשונג מכוח פאַלשע מאַרקעס, וואָס ווערען פערקויפט לטובת סאָציאַלע פערזיכערונגען.

לויט די אויסרעכנונגען פון דעם „לע זשורנאַל“ האָט די מלוכה געליטען בײַ דער אַפערע אַ היזק פון 20 מיליאָן פראַנק.

די שולדיגע זענען נעלם געוואָרען.

צוגעמאַכט 2 נאַצ.־סאָציאַליסטישע צײַטונגען אין דײַטשלאַנד

בערלין, 14. (ספּ. טעל.) אין די היגע פּאָליטישע קרייזען ווערט ברייט קאָמענטירט דאָס אָפּשטעלען פון די צוויי צײַטשריפטען „פאָלק און רייך“ און „ערוואַכענדעס אייראָפּע“, וועלכע זענען אַרויסגעגעבען געוואָרען דורך דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער פּאַרטיי.

א מורא׳דיגער טייפון

מאַנילאַ, 14. (ספּ. טעל.) אַ שרעקליכער טייפון איז אַריבער איבער דעם מיטעל און מזרח טייל פונ׳ם אַרכיפּעלאַג, אָנמאַכענדיג גרויסע חורבנות.

עס איז דאָ אַ השערה, אַז בעת׳ן טייפון זענען אַ סך מענשען אומגעקומען.

געפאַלען דער שווייצארישער פראַנק

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) די סענסאַציע פון הײַנטיגען טאָג אויף די אייראָפּעאישע בערזעס איז געווען דאָס פאַלען פון שווייצארישען פראַנק.

די בערזע אין ציריך האָט הויך נאָטירט די אויסלענדישע ווערט־פּאַפּירען, וועלכע זענען אַפילו געפאַלען אויף אַנדערע בערזעס.

אין וואַרשאַ האָט מען נעכטען נאָטירט דעם שווייצארישען פראַנק 1.72 בײַ 172,25 פון אַ טאָג פריהער.

70 טויזענד מענשען אויף א פוסבאָל־מעטש אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, 14 (ספּ. טעל.)
דאָ איז פאָרגעקומען אַ פוסבאָל־מעטש צווישען די רעפּרעזענטאַנצען פון ענגלאַנד און איטאַליען. דעם מעטש האָט בײַגעוואוינט אַ 70 טויזענט קעפּיגער עולם. דער מעטש האָט זיך פערענדיגט מיט 2:3 פאַר ענגלאַנד.

טאָג־אָרדנונג און אַרבייטס־פּראָגראַם
פון דער אינטערנאַציאָנאַלער אַנטי־דײַטשער באָיקאָט־קאָנפערענץ אין לאָנדאָן

לאָנדאָן (יט״א) דער יודישער באָיקאָט־קאָמיטעט אין ענגלאַנד טיילט מיט, אַז די אינטערנאַציאָנאַלע אַנטי־דײַטשע באָיקאָט־קאָנפערענץ וועט זיך עפענען אין לאָנדאָן מאָנטאָג, דעם 26־טען נאָוועמבער, מיט צוויי טעג פריהער, שבת־צונאַכטס דעם 24־טען נאָוועמבער, וועט זיך עפענען די יודישע סעקציע פון דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָנפערענץ מיט אַ רעדע פון רב הכולל פון די שפּאַנישפּאָרטוגעזישע קהלות אין גרויס־בריטאַניען חכם ד״ר משה גאַסטער, וועלכער וועט פאָרשטעלען אַדוו. סעמיועל אונטערמייער פון ניו־יאָרק אַלס פּרעזידענט פון דער קאָנפערענץ.

נאָך דער בעגריסונגס־רעדע פון אַדוו. אונטערמייער וועלען אויסגעהערט ווערען בעריכטען איבער דער באָיקאָט־בעוועגונג אין פערשידענע לענדער. די קאָנפערענץ וועט אויסטיילען דרײַ קאָמיסיעס פאַר פאָלגענדע אָנגעלעגענהייטען: א) סטאַטיסטיק און פאָרשטעלונגס־קוועלען, ב) פּראָפּאַגאַנדע און אינפאָרמאַציע און ג) צענטראַל־לייטונג און פינאַנצען. דעם גאַנצען זונטאָגדיגען טאָג וועלען דורכגיין די בעראַטונגען פון די קאָמיסיעס, וועלכע וועלען מאָנטאָג פריה אָפּגעבען זייערע בעריכטען אויף דער פּלענאַר־זיצונג פון דער יודישער סעקציע.

די אינטערנאַציאָנאַלע באָיקאָט־קאָנפערענץ וועט עפענען איהר פּרעזידענט אַדוו. סעמיועל אונטערמייער מאָנטאָג נאָכמיטאָג. דאַן וועלען אַרויסטרעטען מיט קורצע רעדעס די פיהרער פון די בעזונדערע נאַציאָנאַלע באָיקאָט־גרופּען. אַנ׳אויספיהרליכען בעריכט וועגען דער וועלט־באָיקאָט־בעוועגונג וועט אָפּגעבען אַדוו. דע מאָראָ־זשיאַפּערי פון פּאַריז.

מאָנטאָג אָוונד וועט דער פּאָרזיצער פון דעם יודישען באָיקאָט־קאָמיטעט אין ענגלאַנד, סער ראָבערט מאָנד, אַרויסגעבען אַ באַנקעט פאַר די קאָנפערענץ־בעטייליגטע.

אין משך פון דינסטאָג׳דיגען טאָג וועלען זיך בעראַטען די קאָמיסיעס איבער פאָלגענדע פראַגען: א) אָרגאַניזאַציע און פערברייטערונג פון דער באָיקאָט־בעוועגונג מחוץ די עקזיסטירענדע אָרגאַניזאַציעס און ב) פרויען־אַרבייט אין דער באָיקאָט־בעוועגונג.

דעם זעלבען טאָג אין אָוונט וועט פאָרקומען די אָפּשטימונג פון די רעזאָלוציעס אויף דער פּלענאַר־זיצונג און דער שלוס פון דער קאָנפערענץ.

דינסטאָג, דעם 27־טען נאָוועמבער, וועט אויך פאָרקומען אַ מאַסען־מיטינג. געווידמעט דער באָיקאָט־בעוועגונג אין צענטראַל־האָל (וועסטמינסטער) אויף דעם מיטינג וועלען אַרויסטרעטען רעדנער פון ענגלאַנד און אַנדערע לענדער.

גענ.=פראקוראר אין ראטען=פערבאנד - א ייד

מאסקווע, 14 (יט"א טעלעגראפיש)

אלס שטעלפערטרעטער פון גענעראל=פראקוראר אין ראטען-פע"באנד, איז בעשטימט געווארען גריגארי לעליעווסקי (א ייד)

סאציאליסטיש - קאמוניסטישער פראנט געגען פלאנדענען

פאריז, 14 (ספ. טעל.)

אין דער נעכטיגער אפשטימונג איבערן צוטרוי-וואטום פאר פלאנדענס רעגירונג, האבען געשטימט געגען, די סאציאליסטען און קאמוניסטען.

זיי עקעלט שוין אליין

פאר דער חלשותדיגער שקלאפישקייט פון דער „אריערשאפט“...

בערלין, 14 (ספ. טעל.)

דער מיניסטער העס האט ארויסגעגעבען א צירקולאר, אין וועלכען ער ווענדט זיך געגען דער שקלאפישער דינערישקייט פון געוויסע ארגאנען פון דער דייטשער פרעסע, הלמאי די דאזיגע פרעסע איז מקבל איטליכען נאציאנאל-סאציאליסטישען פיהרער מיט פערעהרונגס-ארטיקלען, און מיט'ן אויפפאדערען די בעפעלקערונג צו אויסהענגען לכבוד זיי די פעהנער. אזא ארט האנדלונג — האט דערקלעהרט דער מיניסטער — מאכט פאר לעכערליך די בעוועגונג און די פיהרער, און וועט להבא שטרענג בעשטראפט ווערען.

יודען ווערען נישט אריינגעלאזען קיין גריכענלאנד

אויף דער אינטערווענץ פון דער בריטישער געזאנדשאפט

סאלאניקי, 14 (יט"א טעלעגראפיש)

אויף דער אינטערווענץ פון דער בריטישער געזאנדשאפט, האט די גריכישע גרעניץ=וואך אינגאנצען אויפגעהערט אריינצולאזען אויסלענדישע יודען קיין גריכענלאנד. ביי יעדען פאסאזשיר ווערען גענוי קאנטראלירט די דאקומענטען, און אויב ס'ווערט פעסטגעשטעלט, אז דער פאסאזשיר איז א יוד, ווערט ער נישט אריינגעלאזען אין לאנד.

קאמבינירטע לופט-פליה= און באהן=בילעטען

ווארשא, 14 (טעלעפאניש)

דאס קאמוניקאציע-מיניסטעריום בעטראכט איצט א פראיעקט פון איינפיהרען קאמבינירטע לופט-פליה און באהן- בילעטען.

נייע נאמינאציעס אין די פוילישע מאנאפאלען

ווארשא, 14 (טעלעפאניש)

דעם קומענדיגען חודש דארפען פארקומען נייע נאמינאציעס אין די מלוכה-מאנאפאלען אין שייכות מיט די לעצטע דימיסיעס.

אלס דירעקטאר פון זאלץ-מאנאפאל וועט אנשטאט דעם אינוש. מיצקעוויטש בעשטימט ווערען דער ביז=איצטיגער וויצע-מיניסטער, מארקיעוויטש.

אנשטאט דעם איצטיגען פערקויפס-שעף פון טאבאק-מאנאפאל וועט בעשטימט ווערען דער ראטגעבער סטאכורסקי.

„ארבייטער= בעראטונגס-ארגאן“

נייעס קערפערשאפט ביי פ.פ.ס.—צ.וו.ס.

ווארשא, 14 (טעלעפאניש). דער קריין-קאמיטעט פון פ.פ.ס. - צ.ק.וו. איז ארויסגעטראטען מיט דער איניציאטיוו פון בערופען א נייע ארגאניזאציע-אינסטיטוציע א. נ. „ארבייטער-בעראטונגס-ארגאן“ („נאראדא ראבאטניטשא“).

אין דער קאמפעטענץ פון דער דאזיגער נייער קערפערשאפט וועט זיין צו בעראטען זיך אין פאלגענדע פראבלעמען: ענינים פון אינערליכער און סאציאלער פאליטיק (לאקטארען-שוץ א. א. וו.) אנטיסעמיטיזם פון דער רעכטער אפאזיציע א. א. וו.

גענ. פאן בלאמבערג דימיסיאנירט נישט

בערלין, 14. (ספ. טעל.) דאס דייטשע אינפארמאציע-ביורא שטעלט פעסט, אז די קלאנגען, וואס זענען אנגעגעבען געווארען אין אייניגע אויסלענדישע צייטונגען וועגען דער בקרוב'ער דימיסיע פון דעם גענ. פאן-בלאמבערג, האבען קיין שום גרונד נישט.

רעפערטוארנ=טעאטער „ראזמאיטאשטשי“ 27 ציגעל-נאם 27 טעל. 112-25.

דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

געזעגנונגס- און עהרען=אווענד

פון דער בעריהמטער קינסטלערין

אידא קאמינסקא

היינט דאנערשטאג 9.15 אווענט געזעגנט זיך די בעליבטע שוישפילערין

אידא קאמינסקא מיט איהרע צאהלרייכע לאדזער פערעהרער!

2 גאנצע פיעסען פאר 1 בילעט 2

ס'ווערט געשפילט צום לעצטען מאל!

1) מיר פרויען! (עניז מאניקא)

אין 3 אקטען מיט אידא קאמינסקא אין דער הויפט-ראלע.

צום לעצטען מאל!

2) פריילין דאקטאר

סענסאציאנעלער ביהנע-רעפארטאזש אין 6 בילדער

די טיטעל-ראלע „פריילין דאקטאר“ פיהרט אויס אידא קאמינסקא.

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.

נעמט אן פון 8-11 און פון 4-8 אווענד.

זונטאג פון 9-1 פארמיטאג.

צאהן=ארצט

ס. וואטניצקא

האט זיך איבערגעצויגען

אויף באפיורקאווסקא 65

לעטשניצע=פרייזען.

עפענטליכע מעלדונג.

די פערוואלטונג פון בעקער-צעך מעלדעט, דאס לויט א בעשלוס פון דער אלגעמיינער פערזאמלונג, וואס איז פארגעקומען מיטוואך, ד. 14 נאוועמבער ד.י. ווערט אויסגעשלאסען אלס מיטגליד פון בעקער-צעך דער ה'

בנימין העניכאוויטש

גלובנא 56.

די פערוואלטונג

פון בעקער-צעך אין לאדז.

DYREKCJA

Kolei Elektrycznej Łódzkiej

Spółki Akcyjnej,

podaje niniejszem do wiadomości, że **od czwartku,** dnia 15 listopada 1934 r., między godz. 15-ą a godz. 20-ą **kursować będzie linja A na trasie od Bałuckiego Rynku do Placu Reymonta i zpowrotem.**

שעהנע לאדזערינס און אנגענעהמע לאדזער!

שבת מיטאג, ד. 17 נאוועמבער קומט פאר די ערעפנונג פון דער צווייטער פיליע

אויף פיעטריקאווער 52 רוג נארוטאוויטשא.

עס ערווארט יעדען איינציגען קויפער א שעהנער פרעזענט — איז משך פון 3 טעג — מינימום פאר 1 זלאטי. —::— אונבעדינגט די נידריגסטע פרייזען.

א גרויסער אויסוואהל פון פלאטערן, נישט=זשאווערנדע מעסער=אויסארבייטונגען און גליטשערס

ROMAN LINKOWSKI, Łódź, Piotrkowska 52 i 120.

WARSZAWA, Marszałkowska 102 i Chłodna 25.

שלייפען און פלאטירען פון זעמטליכע געגענשטענדע.

ראטעוועט אייער געזונט

קראנקע אויף רופטורען (ברוך-קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען.

אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטאפעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

ספעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאקעס. - גומי-זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל=ארטאפעדיע

Spec. Ortop. **O. PETRYKIEWICZ** אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא

(פראנט פארטער), טעל. 09=177 נאהענט פון לאדזער פאבריקס-באהנהויף

בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג.

צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק=בריף.

(אין זגערזש אויף טלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

Dr. med. R. Zalcwasser

כירורג

ציגעל=גאס 19 טעל. 125-17

נעהמט אן פון 1-2 און פון 4-6 נאכמ.

Dr. Jakób Handzel

ספעציאליסט אין ארטאפעדיע

(קראנקהייטען פון ביינער און געלענקען, ארטרעטיזם)

Sienkiewicza 20, tel. 141-41

נעמט אן פון 4—6 נאכמ.

Hilde Handzel

ספעציעלע ווינער הייל=גימנאסטיק פאר פערקרימונגען פון רוקען-ביין, שלעכט האלטען זיך פון קינדער.

Sienkiewicza 20, tel. 141-41

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון

רעשטען

אויף פאלטענס און אנציגער

פון די בעסטע ביליצער און טאמאשאווער סחורות, די מאדערנסטע מוסטערן, אין א גרויסען אויסוואהל, בעקומט מען נאר ביי

R. Szczęśliwy

לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5

טעל. 156-09

גערענקט. פראנט 2 שטאק.

גערענקט. פראנט 2 שטאק.

גערענקט. פראנט 2 שטאק.

דעם אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל דריק איך אויס מיין פריינד יוסף אזשעך צוליב'ן טויט פון זיין

פאטער נ"ע

זיי געטרייסט! מ. ל. רייך.

Dr. Wajnberg

ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקראפולאז-קראנקהייטען

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אב.

פאר גאלד,

בריליאנטען

און לאמבארד- קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

Dr. med. Józef Imich

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר האלז, נאז און אויערען-קראנקהייטען

ארדינאטאר פון לארינגאלאגישען אפטיילונג אין פרעז. מאשטשיצקים שפיטאל

מאניושקי 1, טעל. 209=97

נעמט אן פון 5—7 אוונט.

Dr. HELLER

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8-11 און פון 4-8 אוונט,

זונטאג פון 11-2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

אויערען, נאז און האלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוזאפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטארישעס פון 11-1 און פון 5-8 אוונט.

Dr. med.

Haltrecht

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 1³⁰—2³⁰ מיטאג

און פון 5—9 אוונט.

זונטאג פון 10—1 בימטאג.

אלע ארט אנאליזען.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן!

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

לאדז. 15 נאוועמבער 1934

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז 15 נאוועמבער 1934

ס'לערן=געלד, וואס אייראפא מוז בעצאלן

פאר דער פאליטיק פון מאקדאנאלד'ן לגבי דעם היטלער-לאנד

אויפן ענגלישן פרעמיער-מיניסטער מאקדאנאלד האט זיין לאנגע וועלט=רייזע געהאט א מערקווירדיגן איינפלוס, דער פאציפיסט פון וועלט-קריג, וועלכער איז נאך מיט א יאהר צוריק געווען אנהענגער פון אונבעדינגטער אלגעמיינער ענטוואפנונג, איז סוף כל סוף געקומען פולשטענדיג צום געדאנק פון קאנסערוואטיזם. ער אונטערשיידעט זיך איצט כמעט מיט גארנישט פון ווינסטאן טשערטשיל'ן, דעם ענערגישסטן פערטרעטער פון א ווייטגייענדיגער ענגלישער בעוואפנונג.

מיט עטליכע טעג צוריק האט מאקדאנאלד געהאלטען א רעדע און האט ערקלערט: פונקט אזוי ווי פריהער איז ער נאך איצט אנ'אנהענגער פון געדאנק וועגען בהדרגה'דיגער ענטוואפנונג פון די מלוכות. ענגלאנד האט אויף דעם געביט געגעבען די אנדערע מלוכות א ביישפיל. אבער ענגלאנד קאן גישט מעהר גיין ווייטער אויף אט דעם וועג, כל זמן זי מוז מורא האבען, אז די פערקלענערונג פון דער ענגלישער בעוואפנונג קאן ביי געוויסע אומשטאנדען צוגעבען מוט און דרייסטקייט צו מאכען אנ'אנגריף אויף ענגלאנד גופא.

וואהרשיינליך שטייט די דאזיגע רעדע אין א געוויסען צוזאמענהאנג מיט די אונטערהאנדלונגען אויף דער לאנדאנער ים-קאנפערענץ. עס איז אבער נישטא דער מינדעסטער ספק, אז די רעדע איז קודם כל געווענדט געגען דייטשלאנד. און די רעדע בעקומט א בעזונדערע בעדייטונג גראד איצט, ווען קיין ענגלאנד האט אונטערגענומען א רייזע דער בעזונדערער פערטרויאונגס-מאן פון אדאלף היטלער'ן — ריבענטראפ. די פריוואטע רייזעס פון ריבענטראפ'ן פלעגען זיך געוועהנליך אויסצייכענען דערמיט, וואס אין זיי איז אריינגעגאנגען די אויפגאבע זיך צו בעקענען מיט די מיניסטעריומס פאר אויסערליכע ענינים אין די לענדער, וואס ער האט גראד בעזוכט. אנדערע פריוואט=רייזענדע בעזוכען געוועהנליך דעם לובר אין פאריז אדער דעם בריטיש מיזעאום אין לאנדאן. הער פאן ריבענטראפ האט גערנער דעם קעי ד'ארסעי און די דאונינג סטריט (די מיניסטעריומס פאר אויסערליכע ענינים אין פאריז און אין לאנדאן). ער איז נישט קיין ליבהאבער פון קונסט.

דאסמאל האט הער ריבענטראפ ביי זיך פארשלאגען פון זיין פריינד היטלער: דייטשלאנד וועט זיך אומקערען אין פעלקערבונד און אויף דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ און אפילו אונטערשרייבען דעם מזרח-פאקט, אויב פראנקרייך און ענגלאנד וועלען נאר בעפרייען די דייטשען פון די מיליטערישע קלויזולעס פון ווערסאלער טראקטאט.

מאקדאנאלדס רעדע איז אייגענטליך שוין אנ'ענטפער אויף אזעלכע פארשלאגען. אנ'ענטפער, פון וועלכען די אנהענגער פון וועלט-שלום וועלען מיט איין אויג לאכען, און מיט'ן אנדערען אויג וויינען. ווייל די וועלט וואלט איצט נישט געדארפט זיך ענטוואפענען, ווען דער ענגלישער פרעמיער=מיניסטער וואלט בעדייטענד זיך געוועזן ענטקעגנגעשטעלט ענערגיש דער קריגס-בעוואפנונג פון היטלער-דייטשלאנד. מאקדאנאלד'ן פלעגט זיך אויסווייזען, אז צום בעסטען דינט ער דעם שלום דערמיט, וואס ער נעהמט נישט אונטער קיין שום ענערגישען שריט געגען דייטשלאנד. נישט נאר ענגלאנד, נאר די גאנצע וועלט מוז איצט טייער בעצאהלען פאר דער דאזיגער פאלשער פרידען-פאליטיק.

ווייל די דייטשע בעוואפנונג, וואס איז פאר דער צייט פארגעקומען, האט א מיליטער-טעכנישע בעדייטונג נישט בלויז דערפאר, ווייל זי צווינגט אויך אנדערע לענדער זיך צו בעוואפענען. אנ'אונענדליך גרעסערע בעדייטונג האט זי פאר דער אלגעמיינער אייראפעאישער פאליטיק. דאס בעוואפענטע דייטשלאנד שטעלט מיט זיך פאר א גרויסע סכנה פאר די שכנים. און — ווי דאס בעווייזט דער ביישפיל פון פוילען — בילדעט אזא בעוואפענטע מלוכה א נאטירליכע אנציהונג פאר פאליטישע קאמבינאציעס. אויב דייטשלאנד קאן איצט שפינען איהרע פאליטישע אינטריגעס געגען דער פעראייניגונג פון אייראפא, איז דאס צו פערדאנקען דעם אומשטאנד, וואס אייראפא גופא האט נישט געזארגט מכוח אזעלכע אפמאכען. און דייטשלאנד האט דאס געקאנט טון, ווייל קיינע פון די גרויסע מלוכות האט נישט געוואגט בעצייטענס ארויסצוטרעטען געגען די דאזיגע אינטריגעס.

איצט קאן מען די פריהערדיגע נאכלעסיגקייט אויסגלייכען נאר מיט נייע בעוואפנונגען. די קאסטען פון די בעוואפנונגען זענען נישט עפּיס אנדערש, ווי דאס לערנגעלד, וואס אייראפא מוז בעצאהלען פאר דער פאליטיק פון ענגלישען פרעמיער=מיניסטער.

געארג בערנהארד.

אנהויב פון יודען-פרעסערישען סעזאן

די יונגע העלדען גרייטען זיך צו מעשים

ס'הויבט זיך אן דער אומרוהיגער „נאוועמבער-סעזאן". די יונגע אויסגערוהטע העלדען פון אונטער דער פאהן פון דער „נארא" און „וושעכפאליאקעס" גרייטען זיך צו נייע מעשים „פאר'ן רוב פון גאט און פאטערלאנד".

די אינאוגוראציע פון דעם יודענפרעסערישען סעזאן, וועלכער הויבט זיך אן אין די אקאדעמישע רייהען — איז די אפטיילונג פון „דזיעניק ווילענסקי" אונטער דעם נאמען „רוך מלאדיך". אין דער דאזיגער רובריק ווערט איבערגעלאזען א פולשטענדיג פרייע פעלד פאר די „גימנאסטישע איבונגען" פון די יונגע „פאטריאטען" ארום דער יודען-פראגע.

וואס ווערט איהר דארט נישט געפינען אין דעם דאזיגען נומער, אנ'אמת'ע „ענדעקישע ענציקלאפעדיע" וועגען יודען. די יונגע „ספעצען" אין דער יודען-פראגע בעהאנדלען דעם ענין אלזייטיג, אנהויבענדיג פון אוראלטע סעמיטישע פעלקער און ענדיגענדיג מיט פערשידענע אקטואליטעטען.

אבער לאמיר נעבען דאס ווארט די יונגע ענדעקעס, מחמת דאס וועט בעסער כאראקטעריזירען דעם ענדעקישען „פאנאפטיקום".

אלזא, ס'הויבט זיך אן מיט א נעקראלאג-ארטיקעל וועגען וואצלאווסקי'ן. מיר דערוויסען זיך, אז אויף וואצלאווסקי'ס קבר זענען געקומען א הייפעלע „וושעכפאליאקישע פאטריאטען" און דארט אויסגעגאסען זייער „געפילעכץ". זעלבסט=פערשטענדליך, האבען זיי געשוואוירען טריישאפט די „אידעאלען" און „פרינציפען", פאר וועלכע ס'האט געקעמפט וואצלאווסקי. די יונגע ענדעקעס גיסען נעבען אויס זייער ביטער הארץ אויף דער אזויגערופענער „עלטערער געזעלשאפט", וועלכע איז געווען אפּוועזענד אויף דער פייערונג פון וואצלאווסקי'ס יאהרצייט. פון אלע פראפעסארען איז נאר געקומען דער „נומערוס-קלאוזוס"-פראפעסאר וואצלאוו קאמארניצקי.

ארט. נום. 2. „מיר וועלען אויסמעקען פון דער געשיכטע פון דער פוילישער ליטעראטור די יודישע נעמען". אנב איז דאס ווארט „ווימאזשעמי" אנגעשריבען מיט א גרייז. ענדעקישע קופּער-פאטריאטען האבען שוין געמוזט זיין מעהר בעהאווענט אין דער פוילישער ארטאגראפיע. אבער דאס איז נישט וויכטיג.

פון דעם דאזיגען ארטיקעל דערוויסען מיר זיך, אז יודען קענען נישט שאפען קיין ווערטען, אז זיי קענען נאר עפּעס איבערמאכען און דאס זוויך אויף אנ'אומסימפאטישען אופן. יודען האבען ליב טריוויאלע און פלאכע וויצען (אינטערעסאנט, וואס פאר א וויצען האבען ליב די יונגע ענדעקעס ?), אין דערצעהלונגען שפּייזען זיי אונז מיט אנ'אומגעזונטער עראטיק, אין דער מוזיק מיט מזרח-עראטיק און סעקסואליטעט.

דער אויטאר פון יודענקענערישען ארטיקעל פעררופט זיך אויף עפּעס א נאמען פון דער הפטרה, אויף „א בעריהמטען" געלערנטען קארל שיפּיע, וועלכער זאל האבען פעסטגעשטעלט, אז יודען זענען נישט פעהיג צו א זעלבסטשטענדיגער שאפונג. איגב-אורחא כאפּען אויך אנ'אפּשניט אונזערע סעמיטישע קרובים פון אלטערטום — די פעניציער און קארטאגינער. מילא, טרייסטען מיר זיך, אז מיר זענען כאטש נישט פערבליבען אליין, אז דער ענדעקישער עם הארץ און כאם האט אונז אריינגערעכענט אין דער רשימה פון פעלקער, וועלכע האבען די מענשען בעשאנקען מיט שריפט, מיט דעם דערפינדען פון גלאז, מיט דעם ענטדעקען פערשידענע לענדער ארום דעם מיטעללענדישען ים, מיט דער גרויסער ענטוויקלונג פון האנדעל אין ווייטען אלטערטום א. א. וו.

און א ווײ-געשריגען! הערט וואס פארא „נבלה" עס איז געשעהען ערשט דא נישט לאנג אין ווילנע: אין איינער פון די היגע פוילישע פרויען-גימנאזיעס האט מען דורכגעפיהרט אנ'אנקעטע וועגען דעם, וועלכער פאעט עס איז אם-מייסטען געפעלען געווארען, האט א שילערין פון 8-ען קלאס דערויף געענטפערט — אז טובים, צי קען דאס ענדעקישע הארץ נישט פּלאצען פון אזא שרעקליכער שאנדע? שרייט טאקע „דער פארשער פון יודען, פיניקיער און קארטאגינער" אויס מיט גרויס פאטאס:

„צי וועט נאך לאנג אונזער אמביציע קענען פערטראגען דאס, וואס מען פיהרט אויף קעגען דעם ווילען פון פובליקום סלאנימסקי'ס „ראדזינא" און ראסטוואראווסקי מוז ווארטען יאהרען אויף דעם חסד פון א דירעקטאר פון עפּעס א טעאטראלער בודע אין קראקא ביז מען לאזט איהם ארויף אויפ'ן סצענע?"

דארף מען טאקע בעמערקען, אז סלאנימסקיס „ראדזינא", אין וועלכער עס ווערט בעהאנדעלט די גאנצע טיפּשות פון די ראסען=טעאריעס און אויף וועלכער דער עולם לאכט אזוי הארציג פון די נארישע סיטואציעס פון דעם היטלעריסטישען האנס — האט גענאסען פון א גרויסער פאפולאריטעט און האט שטארק אויסגענומען ביים עולם.

דער פינאל פון ארטיקעל קלינגט ווי א מיליטערישע קאמאנדע, ווי א רוף צו דער אנטי=סעמיטישער ארמיי: „אלזא, אלע בעוואוסטזיניגע פאליאקען אויפ'ן פראנט פון קולטורעלען קאמף פאר דעם ענטיודישען פון אונזער ליטעראטור און קונסט".

אבער דאס איז נאך נישט אלץ. „מיר וועלען קעמפען" — אזוי הייסט דער דריטער ארטיקעל, פון וועלכען מיר דערוויסען זיך, אז אין דער בעציהונג צו דער יודען=פראגע זענען אין פוילען פערהאן פיר גרופּען: פאר דער ערשטער גרופּע עקזיסטירט בכלל נישט קיין יודען-פראגע; די צווייטע גרופּע אינטערעסירט זיך יא מיט דעם ענין, אבער זי האלט, אז דער גאנצער עסק לוינט זיך נישט, אז מען זאל זיך מיט איהם פערנעמען; די דריטע גרופּע האט מורא זיך ארויסצוזאגען און נאר די פערטע גרופּע פון „אמת'ע נאציאנאליסטען" האט דערקלערט „שארפען קאמף דעם אינטערנאציאנאל".

און ווידער גייט א כאראקטעריסטיק, אז „יודען האבען אמאל פיינט געהאט קריסטוס'ן און היינט האבען זיי פיינט דאס קריסטענטום; אז יודען קעמפען געגען זונטאג-רוה, זיי זענען פאר ציווילע חתונות, זיי פערשפּרייטען פארנאגראפיע, זיי האבען פערראטען אונזער לאנד, זיי ליפערען די גרעסטע צאהל קאמוניסטען, זיי זענען שונאים פון דער קריסטליכער רעליגיע, פון פוילישען פאלק, מאראל און קולטור" א. אז. וו.

פאר דער אינאאוגוראציע פון יודען=סעזאן" אויפ'ן ערשטען מאל קלעקט דאס.

איז מילא די ענדעקישע שקרים און די אומבעגרעניצטע טיפּשות וואונדערן אונז נישט.

דערפאר ענטשטייט אבער אנ'אנדער שאלה: צי איז דאס מעגליך, אז ווען מען גיסט אריין טאג-טעגליך אזוי פיל גיפט און סם אין די הערצער פון די נישט זעהר ענטוויקעלטע און נישט איבערקלייבערישע יונגע ענדעקעס געגען א בעדייטענדען טייל פון דער בעפעלקערונג — זאל דאס פריהער אדער שפּעטער נישט דערפיהרען צו טרויעריגע רעזולטאטען?

די היטער פון אונזער רוה און ארדנונג האבען דאס געמעגט נעמען אין אכט.

א. צינצינאטוס.

שוידערליכע לאגע פון די יודען אין איראק

ירושלים, (יט"א) פון באגדאד קומען אן ערשטערנדע בעריכטען וועגען דעם מצב פון די יודען אין איראק. די יודישע בעפעלקערונג ליידעט צרות צרורות אונטער א רעזשים פון שטילען טעראר. יודען האבען מורא צו רעדען אויפ'ן קול, צו ווייזען זיך „צופיל" אין די גאסען. די נאצי-פּראפּאגאנדע ווערט בעפיהרט פראנק און פריי, יודען טארען זיך אבער נישט בעקלאגען אויף די נגישות, וואס זיי האבען אויסצושטעהן. נישט בלויז זיי זענען, צוליבן פערבאט אריינצופיהרען יודישע צייטונגען פון אויסלאנד, אפּגעריסען פון דער גאנצער וועלט, נאר אפילו פריוואט-בריף צו יודען ווערען צענזורירט.

קאמף געגען אגענטען פון היטלעריזם

דער ארויסטריט פון פראפ. מאגנוס הירשפעלד

מיט א געוויסער צייט צוריק איז אין לאנדאן ערשינען א בוך א. נ. „היטלער'ס וואונדערלאנד". דער מחבר פון בוך איז איינער מייקעל פרעיר. דאס בוך איז אויסערליך זעהר שיין ארויסגעגעבען געווארען. א דאנק דער גרויסער רעקלאמע איז דאס בוך געווארען זעהר פאפולער, הגם די פרעסע האט פעסטגעשטעלט, אז די בעהויפּטונגען פון בוך זענען פאלש. איין קאפּיטעל פון בוך איז געווידמעט דעם „אינסטיטוט פאר סעקסועלע פארשונגען", וועלכען עס פלעגט פיהרען אין בערלין דער פּראפעסאר מאגנוס הירשפעלד און איז נאכ'ן אויסברוך פון היטלעריזם צורויבט און פערניכטעט געווארען.

דאס קאפּיטעל הייסט „די ארגאניזירטע אונמאראלישקייט" און דערציילט מעשיות, אז אין אינסטיטוט זאל האבען עקזיסטירט אנ'אפּטיילונג פאר אויסגעלאסענקייט, אז דער אינסטיטוט זאל האבען ארויסגעגעבען פארנאגראפישע ביכער א.א.וו.

דער דורכשניטליכער ענגלענדער, וועלכער האט וועגען פראפ. הירשפעלד און זיין וויסענשאפטליכען אינסטיטוט נישט געהערט און ווייסט נישט, אז דער אינסטיטוט האט זיך פערנומען מיט וויכטיגע וויסענשאפטליכע פארשונגען און אלס אזעלכער איז ער פריהער געווען אנערקענט דורך דער מלוכה, האט בעקומען דעם איינדרוק, אז דאס איז געווען עפּעס א פינסטערער צענטער פון אויסגעלאסענקייט.

ד"ר הירשפעלד איז דעריבער ארויסגעטראטען אין געריכט געגען פערלעגער, האט פערלאנגט ארויסצוציהען דאס בוך פון פערקויף, מיטיילען וועגן דעם אין דער עפענטליכקייט דורך דער פרעסע און בעצאהלען א געוויסע געלד-שטראף, וועלכע זאל גיין פאר די פליטים פון דייטשלאנד.

דער ענגלישער פערלעגער, וועלכער האט זיך איבערצייגט, אז ר'איז געפאלען א קרבן פון א דייטשען שווינדעל, האט נישט געווארט אויף קיין פראצעס, נאר האט אנגענומען די פאדערונגען פון ד"ר הירשפעלד.

אין „טיימס" האט זיך בעוויזען אנ'ערקלערונג פון פערלאג, אז די אינפארמאציעס פון דעם בוך וועגען אינסטיטוט פאר סעקסועלע פארשונגען זענען פאלש און דערפאר בעט ער איבער דעם פראפ. הירשפעלד און אלע זיינע מיטארבייטער. גלייכצייטיג האט דער פערלאג מיטגעטיילט, אז דאס בוך ווערט ארויסגעצויגען פון אומגאנג און אלס ענטשעדיגונג ווערט בעשטימט א גרעסערע סומע פאר איינער פון די יודישע עמיגראנטישע אינסטיטוציעס אין ענגלאנד.

פראפ. הירשפעלד האט אזוי ארום געגעבען א ביישפיל די יודישע מחברים און געלעהרטע אין אויסלאנד, ווי אזוי מ'דארף בעקעמפען די רכילות פון די היטלעריסטישע אגענטען אין אויסלאנד.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג
15
ח
כסלו תרצ"ה

נאוועמבער

זון-אויפגאנג 6.56
זון-אונטערגאנג 3.44

ווי שפעט איז?

זייט אזוי גוט, און קלינגט אויפ׳ן טעלעפאן נומער 7

פון נעכטען אן האט אנגעהויבען צו פונקציאנירען דער אויטאמאטישער זייגער אויף דער טעלעפאן-סטאציע.

עס איז פשוט א נחת צו הערען, ווי דער אויטאמאט ענטפערט מיט א צארטער פרויען-שטימע, ווי שפעט עס איז?

ער ענטפערט פונקט אויף דער מינוט, ווען מ׳קלינגט צו איהם אן אויף נומער 7.

קיין „דזשענקויע" איז מען אויך נישט מחויב צו זאגען...

רעגיסטראציע פון יאר-גאנג 1914

היינט, דאנערשטאג, ד. 15-טען נאוועמבער דארפען זיך שטעלען די פאבאראוצעס פון 1914, וואס וואוינען, אויפ׳ן שטח פון 6-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

פון A ביז L איינשליסלעך

און פון 14-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות:

R S Sz T U

מארגען, פרייטאג, ד. 16 נאוועמבער דארפען זיך שטעלען די פאבאראוצעס פון י. 1914 פון 6 קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

פון L ביז Z

און פון 14 קאמיסאריאט אויף די אותיות:

W Ż Ź

צוגאב-פאבאר

(א) היינט, דאנערשטאג, ד. 15 נאוועמבער וועט זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 1, פיעטריקאווער 165, עס דארפען זיך שטעלען פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 11, 9, 8, 5, 3, 2 קאמיסאריאטען.

דעם 28 נאוועמבער וועט זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז 2, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך אהין שטעלען די פאבאראוצעס פון יאהר 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 14, 13, 12, 10, 7, 6, 4, 1 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון שטאט-סטאראסטווע.

א חשוב׳ער גאסט פון א"י

פרייטאג, ד. 16 ד. ח. קומט קיין לאדז דער פארזיצער פון הסתדרות העובדים אין חיפה, ה׳ אבא חושי. אבא חושי וועט אין לאדז ווייל צווי טעג און האלטען 2 רעפעראטען.

קלאנג-קינא-טעאטער
Zachęta
זגערזשער 26
היינט און פאלגענדע טעג!
גרויסער סאוויעטישער פילם, וואס אילוסטרירט די לעצטע קאמפען פון דער ווייסער גווארדיע בעגען די רויטע א. נ.:
לעצטער אטאמאן
אניענקאוו
רייכער אינהאלט! פרעכטיגע מעלאדיעס! רוסישע לידער! אין דער הויפטראלע: דער גרויסער ארטיסט ŁYWANOR
אויסערן פראגראם:
„CSIBI"
מיט Franciszka Gaal
אנהויב פון די סעאנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געווענליכע טעג 4 נאכמ.

פאבריקאנטען-פערבאנד בעמיהט זיך וועגען קלארע פארשריפטען

איז צירקולאר וועגען הנחות ביים אויסקויפען פאטענטען

(אג) אין שייכות מיט דער איצט אקטועלער פראגע פון דער פאטענטען-רעפארם, האט דער פאבריקאנטען - פערבאנד פון דער טעקסטיל-אינדוסטריע ארויסגעשיקט צו דער הענדלער-קאמער אין לאדז א בריף. אין וועלכען עס ווערט אנגעוויזען, אז די פאליטיק פון די לעצטע צוויי יאהר האט ארויסגעוויזען, דאס די ביז איצטיגע רעדאקציע פון צירקולאר, וואס לאזט איבער די דעציזיע וועגען ערטיילען הנחות ביים אויסקויפען פאטענטען די שטייער-קאמערען איז, צוליב דער נעגאטיווער שטעלונג פון די שטייער-קאמערען, וועלכע אנערקענען נישט די פירמען קיין שום הנחות, גלייך נול. אין דער ווירקליכקייט, זענען נאר די פירמען, וואס בעמיהען זיך וועגען הנחות אויסגעשטעלט אויף פערשידענע אומשטענדען און הוצאות.

דעריבער בכדי אין דער צוקונפט אויסצומיידען אינטערפרעטאציעס, וואס זענען געגען דער אינטענץ און אפילו געגען דעם בפירושען זין פון די צירקולארען, וואלט מען געדארפט זיך בעמיהען, אז דער קומענדיגער צירקולאר זאל פעסטשטעלען אבליגאטארישע קריטעריומס פון אנווענדען די הנחות.

טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטש-גאס 20 טעל. 213-84
א פראגראם, וואס שטייגט איבער אלץ, וואס לאדז האט ביז יעצט געזעהען!
די יודישע באנדע
אין איהר גרויסען רעקארד-פראגראם
זאל לעבען עמר!!!
| מארגן, פרייטאג, 9 אוונט | שבת, ד. 17-טן, 4 נאכמ. | שבת, ד. 17-טן, 9 אוונט |
| זונטאג, ד. 18-טן, 12 פריה | זונטאג, ד. 18-טן, 9 אוונט |
אוונט-פרייזן: פון 60 גר. ביז 2 זל.
שבת 4 נאכמ. און זונטאג 12 פרי אלע פלעצער אין פארטער 1 זל. קינדער פריי!
היינט, דאנערשטאג, שפילט די „יודישע באנדע" אין טאמאשאוו.

ספעציעלע פארשונגען פון יודישען האנדעל אין די שטעטלעך פון דער פוילישער פראווינץ

דאס עקאנאמיש-סטאטיסטישע ביורא ביים „צעקאבע" פארשט לעצטענס מיט א בעזונדערער אויפמערקזאמקייט דעם יודישען האנדעל און די שטעלונג פון דער פוילישער פראווינץ. עס ווערען צו דעם צוועק דורכגעפיהרט ספעציעלע פארשונגען פון האנדעל אויף די טארגען און יאהרמערק אין די פערשידענע שטעט און שטעטלעך.

כדי זיך צו בעקענען מיט דער לאגע אויף די ערטער און טיפער אריינדרינגען אין די ספעציפישע אייגענארטיגקייטען פון האנדעל אויף די טארגעס, יאהרמערק און פון געגענזייטיגען אויסטויש צווישען שטאט און דארף, בעזוכען שטענדיגע מיטארבייטער פון עקאנאמיש-סטאטיסטישען ביורא א גאנצע רייהע שטעט און שטעטלעך פון ווארשעווער ראיאן, ווי גריצע, נאווידוואר, גער, זאקראטשים א. אנד.

עס ווערען געמאכט בעמיהונגען, אז די פארשונגען זאלען טראגען א סיסטעמאטישען כאראקטער. דער ערפאלג פון די דאזיגע וויכטיגע פארשונגס-ארבייטען איז פארשטעהט זיך, אין א גרויסער מאס אפהענגיג פון דער געהעריגער בעציהונג און צוטרוי מצד דער יודישער בעפעלקערונג, די ווירטשאפטליכע טוער און ארגאניזאציעס פון דער פוילישער פראווינץ לגבי די מיטארבייטער פון ביורא, וואס בעזוכען און פארשען דעם האנדעל אין די פוילישע שטעטלעך. (יט"א)

צו דער אויפמערקזאמקייט פון די יודישע האנדווערקער, וועלכע האבען נאך נישט לעגאליזירט זייערע ווארשטאטען

דער צענטראלער יודישער האנדווערקער-פערבאנד אין פוילען (ווארשא, ביעלאנסקא 7) מאכט אויפמערקזאם די האנדווערקער, וועלכע האבען צוליב וועלכע עס איז סיבות נאך נישט ארויסגענומען קיין האנדווערקער-קארטען כדי צו קענען לעגאליזירען זייערע ווארשטאטען, אז זיי דארפען אין אייגענעם אינטערעס זיך ווענדען אין ביורא פון פערבאנד, ביעלאנסקע 7, וואו זיי וועלען בעקומען אלע אינפארמאציעס, ווי אויך אומזיסטע יורידישע עצות וועגען בעקומען האנדווערקער-קארטען.

דערביי ווערט בעמערקט, אז דעם 31-טען דעצעמבער ה. י. ענדיגט זיך ענדגילטיג דער טערמין צו בעקומען האנדווערקער-קארטען אויפן סמך פון די ערווארבענע רעכט. נאך דעם דאזיגען טערמין שטעהט פאר א סכנה צו פארלירען דאס רעכט ווייטער צו פיהרען די ווארשטאטען. (יט"א)

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג.
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אוונד

זאל „פילהארמאניע" טעל. 213-84
שבת, דעם 17-טען נאוועמבער, 12.30 ביי טאג
נאר איין מאל וועט אויפטרעטען
דער ליבלינג פון גאנץ פוילען
LEO FUCHS
און די וואונדערבארע זינגערין און טענצערקע
Irena Różyńska
אין 2-שעה׳דיגען פראגראם פון הומאר, גראטעסק און סענטימענט.
בילעטען צום פרייז פון 75 גר. ביז 1.50 זל. צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. דאנצער (זגערזשער 57), וו. גראשקאווסקי (ליסטאפאד 15), ס. גארפיין (פילסודסקיעגא 54), י. כאנדזשינסקי (פיעטריקאווער 165), ר. רעמבעלינסקי (אנדזשעיא 28), א. שימאנסקי (פשענדזאלניאנא 75).

מארגען הויבט מען אן ארויסצוגעבען

די אבליגאציעס פון דער נאציאנאלער הלוואה

(2) פון מארגען הויבען אן אלע פינאנץ-אינסטיטוציעס ארויסצוגעבען די אבליגאציעס פון דער נאציאנאלער הלוואה.

פאר פעלשען וועקסלען — 6 חדשים טורמע

(2) אויף דער בעשולדיגונגס-באנק אין קרייז-געריכט איז געזעסען דער 45-יאהריגער שמואל טעננענבוים אנגעקלאגט אין פעלשען אונטערשריפטען אויף וועקסלען. טענענבוים איז פערמשפט געווארען אויף זעקס חדשים טורמע.

א שיכורער שאפער האט איבערגעפאהרען א מענש אויף טויט

ער איז פערמשפט געווארען אויף אנדערהאלבען יאהר טורמע

(2) דעם 23-טען יולי איז מיט זיין אויטא געפאהרען דער שאפער סילוועסטער לאמער פון דעם אנדער זייט איז אנגעקומען אויף א ראווער מיכאל סקודלארעק, דער שאפער האט נישט בעוויזען איבערצוהאלטען דעם אויטא און איז ארויף אויף דעם ראווער-פאהרער, וועלכער איז דערהרגעט געווארען אויפן ארט. ווי ס׳האט זיך ארויסגעוויזען איז דער שאפער געווען שיכור.

נעכטען איז דער שאפער געמשפט געווארען דורכן קרייז-געריכט און בעקומען א פסק פון אנדערטהאלבען יאהר טורמע.

פאר איין טאג ארבייט זיך גענומען 380 זל.

פארזיכטיג ביים צונעהמען דינסטמיידלעך

(2) בנימין שפטק (זאוואדזקא 20) האט נעכטען געמאלדען אין קאמיסאריאט, אז זיין פרוי האט צוגענומען ערנעכטען א דינסטמעדעל, וועלכע האט געדארפט ברענגען דעם פאס אין אוונד. דעם זעלבען טאג האט אבער דאס דינסטמיידעל בעוויזען ארויסצוגעהמען פון שופלאד 380 זלאטעס מזומנים און צו אנטלויפען. די פאליציי זוכט די גנבטע.

פלוצלינג געשטארבען אין גאס

א פשאדאווניק פון דער מלוכה-פאליציי

(2) אויף דער טראמוואי-סטאציע אין יוליאנאוו איז פלוצלינג קראנק געווארען דער פשאדאווניק פון צווייטען קאמיסאריאט לאמפיגסקי. דער דאקטאר פון דער פאגאטאוויע האט פעסטגעשטעלט, אז לאמפיגסקי האט בעקומען א הארץ-שלאג.

נאך איידער מ׳האט דעם קראנקען אפגעפיהרט אין שפיטאל איז ער געשטארבען.

גרויסע קעשענע-גנבה

(2) דער לאדזער סוחר מאיר צעדערבוים (פילסודסקיעגא 74) איז נעכטען געפאהרען מיט׳ן טראמוואי נומער 7 אין דער ריכטונג פון דער נארוטאוויטשא גאס. ביי דער טראגוטא האט צעדערבוים בעמערקט, אז איהם פעהלט א פארטפעל, אין וועלכען ס׳האט זיך געפונען געלד און וועקסלען אויף א סומע פון 1000 זל.

דער גנב איז ענטלאפען.

■ ■ ■

פון סאלאמעא ראבינאוויטשעס וואוינונג, מאגיסטראצקא 12 האבען גנבים ארויסגע׳גנב׳עט מלבושים און פערשידענע חפצים אויף א סומע פון 1800 זלאטעס.

DR. DED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה׳ן 8–10, 12–2, און 5–8 אוונד
זונטאג און יום-טוב פון 9–11 ביי טאג.
און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

צאל אויף הערינג איז ביליגער געווארען

(2) פון עהערבעכטען אן איז אריין אין קראפט די פעראָרדנונג וועגען פעריקלענערען דעם צאָל אויף הערינג.

איין ברודער און צוויי שוועסטער

(2) נעכטען האָט אַ געוויסער ישראל ליפּש (קאַמיענגאַ 5) געמאָלדען דער פּאָליציי, אַז מיט צוויי וואָכען צוריק האָט ער אַרויסגעגעבען זיינע שוועסטער אַננאַ און ענדי פרענקעל 197 טויזען הענדשקעס צום פאַרבען. די שוועסטערען האָבען די הענדשקעס פערקויפט און דאָס געלד דעם ברודער נישט אָפּגעגעבען.

די פּאָליציי האָט אונטערגענומען אַן אויס־פאָרשונג.

א „מאנטער" גנב'עט עלעקטרישע זייגערס

אַ יאָהר טורמע פאַר דעם דאָזיגען שווינדלער

(2) מיט אַ געוויסע צייט צוריק איז די עלעקטראָווניע אַלאַרמירט געוואָרען, אַז מ'גנב'עט עלעקטרישע זייגערס, דאָס איז געמאַכט געוואָרען אויף דעם אופן, אַז ס'האָט זיך געמאָלדען אַ בעאַמטער פון דער עלעקטראָווניע, גענומען כלומרשט צום רעפּערירען, דער מאָנטער איז געווען אַ פּשוטער גנב, סוף־כל־סוף האָט מען דעם גנב גע־כאַפּט, דאָס איז געווען מיקאָלאַי סאַרנילאַ, דאָס שטאָטישע געריכט האָט איהם נעכטען פערמשפּט אויף אַ יאָהר טורמע.

זעלבסטמארד

(2) אויף זשעזשבאַווא 10 האָט זיך געפּרובט דאָס לעבען צו בעהמען דורך איינבעהמען אַ גרויסע דאָזע סם די 22־יעהריגע מאַריאַ גראַטשיק, אין אַ זעהר שווערען צושטאַנד איז זי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

ZARZĄD TELEFONÓW ŁÓDZKICH

zawiadamia, że dziś dnia 15 listopada o g. 12 w poł. uruchomiony zostanie

zegar automatyczny

podający dokładny czas.

Połączenie z zegarem następuje po nakręceniu

tylko jednej cyfry 7

פעראייניגונג פון די אהן־פראצענטיגע גמילת־חסדים־קאסעס

היינט קומט פאר א זיצונג וועגען דעם ענין

אין לאָדז ווײַלט איצט דער אינספּעקטאָר פון „דזשאָינט" ה' טאַראַשטשאַנסקי, ער איז געקומען קיין לאָדז, כדי צו לוסטרירען די קליינע גמילת־חסדים־קאַסעלעך און מאַכען אַ פּרוב זיי צו פעראייניגען.

אין לאָדז עקזיסטירען ביי פערשידענע פער־איינען, געזעלשאַפטען, שטיבלעך בתי מדרשים א. א. ז. פון 60 ביז 70 קליינע אָהן־פראָצענטיגע גמלת־חסדים־קאַסעלעך, וועלכע פערנעהמען זיך מיט אַרויסגעבען קליינע הלוואות די מיטגלידער פון די קאַסעס, די אָרדנונג און ווירטשאַפט אין די דאָזיגע קאַסעס איז אָבער אַ זעהר כאַאָטישע און איבער־געגעס דיספּאָנירען זיי מיט זעהר קליינע סומעס. ה' טאַראַשטשאַנסקי וויל דעריבער איצט אונטער־נעהמען די איניציאַטיוו צו פעראייניגען די אַלע קאַסעס אויף דעם אופן, אַז יעדע קאַסע זאָל אויף ווייטער פערהאַלטען איהר אויטאָנאָמיע. נאָר זיי זאָלען זיין פעראייניגט מיט איין איבער־אָנפיה־רונג, וועלכע זאָל זיך פערנעהמען מיט איינשטע־לען אָרדנונג אין דער ווירטשאַפט, געבען די קאַ־סעס אַן אַלגעמיינע ריכטונג און בעמיהען זיך וועגען דער גרעסערער פינאַנסירונג פון די קאַסעס.

אין וואַרשאַ זענען שוין די צוויי הונדערט קליינע קאַסעס פעראייניגט אונטער איין אָנפיהרונג, האָ־בען שוין אַ לעגאַליזירטען סטאַטוט, און האָבען שוין בעוויזען אַריינצוברענגען זעהר פיל אָרדנונג אין דער אַרבייט, פון די קאַסעס. קודם־כל דאַרפען די וועקסלען וועלכע די פעראייניגטע קאַסעס בעהמען בישט צאָהלען קיין שטעמפּעל־אָפּצאָהל, ס'ווערט אויך שוין ערלעדיגט דער ענין אַז די קאַסעס זאָל ביים איינמאָהנען די חובות בעפרייט ווערען פון געריכטס־קאָסטען, די וואַרשאַווער קאַסעס האָבען אויך שוין בעקומען עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאָטעס פון העגירונגס־קרעדיט.

איצט דאַרף קומען די פעראייניגונג אין לאָדז. די פעראייניגונג דאַרף חל זיין נאָר אויף די קליינע קאַסעס און נישט אויפן רעזשונגס־קאָמיטעט און גמלת־חסדים־קאַסע פון דער קהלה.

היינט אין אָוועגד קומט פאָר די ערשטע זיצונג פון אַ רייהע איינגעלאַדענע פערזאָנען, אויף וועל־כער דער ענין וועט אַרומגערעדט ווערען, די זיצונג וועט ביי וואוינען דער אינספּעקטאָר פון „דזשאָינט" ה' טאַראַשטשאַנסקי.

אין 1 שעה מיט 20 מינוט

קען מען שוין פאָהרען פון לאָדז קיין וואַרשאַ

נעכטען איז אָנגעקומען נאָך לאָדז אַ ידיעה, אַז עס ווערט איינגעפיהרט דורכ'ן קאָמוניקאַציע־מיניסטעריום אַ טאָרפּעדאָ־צוג אויף דער ליניע לאָדז — וואַרשאַ.

דער טאָרפּעדאָ־צוג וועט שוין פון קומענדי־גען שבת אָן זיין טעטיג. די רייזע מיט'ן דאָזיגען צוג וועט דויערען 1 שעה מיט 20 מינוט ד. ה. אַ האַלבע צייט ווי מיט אַ געוועהנליכען צוג.

די פּראָבע, וואָס איז לעצטענס געמאַכט גע־וואָרען, האָט אַרויסגעוויזען, אַז די רייזע איז זעהר אַנגענעהמע און נישט קוקענדיג וואָס דער טאָרפּעדאָ־צוג פאָהרט מיט אַזאַ געוואַלדיגער שנעלקייט, איז די רייזע גאַראַנטירט פאַר אַ פול־שטענדיג געזיכערטע.

אַלע לאָדזער, וועלכע ווילען פאָהרען מיט דעם ערשטען טאָרפּעדאָ־צוג קיין וואַרשאַ, דאַרפען זיך וואָס פריהער פערזעהען מיט אַ בילעט, וועל־כער קאָסט נאָר 12 זל. אין „וואַגאָן־לי־קוק" פּיעט־ריקאָווער 64.

דער אָפּפאָהר פון טאָרפּעדאָ־צוג קומט פאָר שבת אין די פריהמאָרגען־שעה'ן פון דער פאַב־ריקס־באַהן.

דעלעגאציע פון סעזאן־ארבייטער ביים וואיעוואדע

נעכטען האָט דער לאָדזער וואָיעוואָדע ה' האַוּ־קע־באָזאַק אויפגענומען אַ דעלעגאַציע פון סעזאָן־אַרבייטער פון ז. ז. ז. אין צוזאַמענהאַנג מיטן פער־ענדיגען די עפענטליכע אַרבייטען, האָט די דעלעגאַ־ציע געבעטען אַז דער ה' וואָיעוואָדע זאָל זיך בע־מיהען, אַז די סעזאָן־אַרבייטער זאָלען וואָס גיכער בעקומען די פאַרשריפטליכע אונטערשטיצונגען פון אַרבייטסלאָזען פאָנד, די דעלעגאַציע האָט אויך גע־בעטען צו אינטערווענירען אין מיניסטעריום פון געזעלשאַפטליכען שוץ, אַז 104 אַרודכגעאַרבייטע טעג זאָלען גענוג זיין אויף צו בעקומען אונטערשטיצונג.

דער ה' וואָיעוואָדע האָט זיך זעהר גינסטיג בעצויגען צו דער דעלעגאַציע און צוגעזאָגט צו אינ־טערווענירען וועגען דער דערמאָהנטע פראַגע ביים מיניסטעריום פון געזעלשאַפטליכען שוץ.

א משוגענער אויסגעהאקט

אַגרדים שויפענסטער איז געפערטם געשעפט

(2) נעכטען 9 אַ זייגער אינדערפריה האָט אַן אונבעקאַנטער אויסגעהאַקט די גרויסע שויב אין שויפענסטער פון גפפרטס געשעפט אויף עק פּיעטרקאָווער און זאַוואַדזקאַ, ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט האָט די שויב אויסגעהאַקט דער לייסיג־קראַנקער יחיאל מאַנשיין, די פּאָליציי האָט איהם דורך דער פּאַגאָטאָוויע אָפּגעשיקט אין דער שטאָטישער „זביאַרניץ".

Dr. H.Rakowski

אינערליכע קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

האָט זיך איבערגעצויגען פון זאַוואַדזקאַ 8 אויף טראַוגוטאַ 5, טעל. 137-34.

הלאנג־קינא

„MIRAŻ"

11 ליסטאָפאַד (קאָנסטאַנט.) 16

היינט און פאָלג. טעג!

איינציגער סאָוויעטישער פילם, וואָס ווערט גערעדט און געזונגען יודיש און שפּיגעלט אָפּ דאָס לעבען פון די יודען אין ראַטען־פערבאַנד א. ז.

דער צוריקקעהר

פון

נאַטאַן בעקער

אין דער הויפּט־ראָל: דער גענייעלער

מיכאעלס

אויסגעצייכענטער אַקטיאָר פון ראַטען־פערבאַנד.

גאַנץ לאָדז!

גרייט זיך אויף מאָרגען, פרייטאָג, דעם 16 נאָוו. צו דעם

גראַנדיעזען קבלת־פּנים

איז טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי"

פון דעם יודיש־דייטשען שוישפּילער און רעזשיסער

פון בערלינער שטאָט־טעאַטער און לעסינג־טעאַטער

קורט קאַטש

אין דער גרעסטער טעאַטער־סענסאַציע

„סערזשאַנט גרישאַ"

לעזט וואָס די פּרעסע שרייבט וועגען קורט קאַטש:

....„דער גאַנצער עולם איז טיף מיטגעריסען געוואָרען פון דער אויסערגעוועהנליכער קראַפט פון דעם אַרטיסט, וואָס האָט געגעבען אַ מוסטער פון זיין קלאַסישען און מאָדערנעם רעפּערטואַר. די, וואָס האָבען בעוואונדערט דאָס שפּילד, דיסקרעטע און דאָך אַזוי שטאַרק ווירקענדיגע שפּיל פון קורט קאַטש אין „סערזשאַנט גרישאַ", האָבען דאָ געזעהן פאַר זיך זיין גרויסען טאַלענט, ענטפּלעקט אין אַ נייער פאָרם פון אויסדרוק און געשטאַלטונג.

(זלמן רייזען — ווילנער „טאָג")

ר. איזראעל

דער בערזע־סוחר

שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

39

— נו, דער שוין קלאָרע זאַכען, האָט פאַני גע־זאָגט צו ראַלפן.

— האָב איך דיך ערשט געמוזט איבערשרעקען אַז דו זאָלסט אָנהויבען צו רעדען מיט מיר מענש־ליך, איך בין דאָך גרייט פאַר דיר דאָס לעבען אָפּ־צוקצוגעבען, און דו טרייבסט מיך פון זיך.

— דו ווייסט נישט ראַלף, מען איז אַזוי אויפגע־רעגט, אַז מען ווייסט פשוט נישט וואָס מען רעדט, אַזויפיל אונאַנגענעהמליכקייטען אַז אַלץ ווערט מיאוס אַ מענש גוהט אַזויפיל אַרודך אין זיין לעבען, דו קענסט דיר דאָך פאָרשטעלען ווי דענערווירט איך בין ווען מען שלעפּט מיך אויף אויספאָרשונגען אין פּביים וועלכע איך האָב קיין אַהנונג נישט, און דערצו נאָך אַזאַ שווערע קראַנקהייט, האָב איך טאַקע געוואָלט אַלץ איבערלאָזען און אַנטלויפען פון דאַנען, נישט מעהר האָבען אין זינען די איבערלעבע־נישען. מיטאַמאָל קומסטו אַהער און ווילסט מיך פערהאַלטען. דאָס האָט מיך שטאַרק אויפגערעגט און איך האָב נישט געוואוסט אַפילו דיר וואָס צו ענטפערען.

— איך פערשטעה דיין לאַגע, פאַני, אָבער איצט ווענד איך זיך צו דיר, אַז דו זאָלסט מיר העלפען.

— אָבער זאָג שוין ענדליך וואָס דיר איז גע־שעהן? וואָס דאַרפסט דו מיין הילף? און וואָס זאָל די הילף בעשטעהען?

— איצט וועל איך דיר זאָגען וואָס פאַר אַ שייכות איך האָב צו דעם גאַנצען ענין און ווי אַזוי איך ווייס, אַז דער אינספּעקטאָר האָט בעפוילען דיר באַכצושפּיאָנירען יעדען שריט דיינעם. דו ווייסט איצט ווייסען, אַז אויב דו האָסט געוואָלט געהן ער־געץ אָהער עפּעס טון, וואָס קען נישט זיין פאַר דיין גוטסטען, זאָלסט דו עס נישט טון.

— איך פיהל זיך אין גאָרנישט שולדיג, און איך האָב נישט קיין מורא אַפילו פאַר דעם איבער־ספּעקטאָרס שפּיאָנאַזש. דו האָסט דאָך מיר אָבער געוואָלט זאָגען, ווי אַזוי דו ווייסט וועגען דעם אַלעם און וואָס פאַרא שייכות דו האָסט דערצו.

— איך האָב זיך געפינען אין פּאָליציי־אַפּיס נישט צופעליג, מיך האָט מען דאָרט אַרויסגערופען אויך אין צוזאַמענהאַנג מיטן מאָרד פון רובינען.

— דו, וועגען דעם מאָרד פון רובינען? וואָס האָסטו אין דעם ענין צו זאָגען?

— וואָס זאָל איך דיר זאָגען ליגען, אַ שטיקעל שייכות האָב איך דערצו, איך וועל דיר נישט לייקענען, אַז איך האָב געוויסע ידיעות וועגען דעם דאָזיגען מאָרד. פערשטייסט זיך אַז אין דער פּאָליציי האָב איך געלייקענט שטיין און ביין, איך האָב זיך דאָך נישט געקענט מודה זיין דערין, אַז איך ווייס וועגען דער גאַנצער געשיכטע, דאָס וואָלט דאָך געקענט האָבען פאַר מיר געוויסע קאָנסעקווענצען. אָבער איך וועל דיר דערציילען כסדר ...

— דערצייל, ראַלף, דו זאָלסט פאַר מיר גאָר־נישט בעהאַלטען, אַ. איך האָב מורא, אַז דו האָסט ראַלף, ווידער עפּעס אָנגעאַרבייט און איצט קומ־סטו צו מיר נאָך הילף.

—ס'הויבט זיך גאָרנישט אָן, איך האָב דירעקט מיט דעם ענין גאָרנישט צו טון, איך האָב נאָר אַן אינדירעקטען שייכות דערצו, פון וואַנען די פּאָליציי האָט דערשמעקט אַז איך ווייס עפּעס וועגען דעם דאָס קען איך מיר נאָך נישט פערטייטשען, אַ פאַקט איז אָבער, אַז מ'האָט מיך געריפען אין אָפּיס, איך בין גראָד געזעסען און געוואַרט אויף מיין רייה, ווען מ'האָט דיך אויסגעפאָרשט, איך האָב זיך שטאַרק געוואונדערט, ווען מ'האָט דיך אַרויסגעפיהרט פון אינספּעקטאָרס קאַבינעט, נאָך דיר האָט דער אינספּ־פעקטאָר מיך אויפגענומען, ווען איך האָב געעפענט די טיר, כדי אַריינצוגעהן אין קאַבינעט, האָט דער אינספּעקטאָר מיך נאָך נישט געזעהען, ער איז דע־ריבער געווען אַזוי אויפגערעגט אַז איך האָב גע־הערט יעדעס וואָרט פון דעם בעפעהל, וועלכען ער האָט אַרויסגעגעבען בנוגע דיר, ווען נאָר דו האָסט פערלאָזען דעם אָפּיס, האָט דער אינספּעקטאָר גע־זאָגט:

— נאָכפאָלגען יעדען שריט פון דער דאַמע, גענוי נאָטירען וואו זי געהט, מיט וועמען זי קומט זיך צונויף, און וואָס זי טוט? ביי דעם ערשטען פּרוב צו וועלען פערלאָזען לאָנדאָן — אַרעסטירען אָהן ריקזיכט.

— איך האָב נישט געקענט צו דערקענען, אַז איך ווייס ווער דו ביזט, אַז איך קען דיך און אַז איך האָב געהערט דעם בעפעהל פון אינספּעק־טאָר.

— און וואָס איז דאָרט ווייטער פאָרגעקומען?

— דער אינספּעקטאָר האָט מיך גענומען אין פעריהער, ער האָט אַליין נישט געוואוסט וועגען וואָס ער זאָל מיך פרעגען, כ'האָב געפיהלט אַז ער פיהלט אַז איך האָב עפּעס אַ שייכות הערצו, ער קען מיר אָבער גאָרנישט בעווייזען און דעריבער איז ער גע־ווען זעהר העפליך, צו מיר, איך האָב זיך אויך געמאַכט געפּגרט, און איהם געענטפערט אַזוי אַז ער זאָל אינגאַנצען צוטומעלט ווערען. איך האָב אָבער בעשלאָסען גלייך ווי איך וועל בעפרייט ווערען פון פעריהער, זאָל איך קומען צולויפען אַהער און דיר דערציילען וועגען וואָס איך ווייס, כדי אָבער עס זאָל נישט זיין אויפפאַלענד און פערדעכטיג, אַז איך קום דאָ אַהער, האָב איך באַלד אויפגעגעבען אַלס מיין אַדרעס דעם דאָזיגען האָטעל, איך בין נאָך בעצייטענס אַהערגעקומען, ווען איך וואָלט גע־קומען מיט עטליכע מינוט שפּעטער, וואָלט איך דיך שוין זיכער נישט געטראָפען און דו וואָלסט שוין איצט געזעסען אין טורמע.

— איך גלויב דאָס נאָך נישט ביז איצט, פאַרוואָס וואָלט מען מיך איינגעזעצט אין טורמע. ס'זענען דען פאַראַן אַזעלכע געזעצען אַז מ'זאָל אונשולדיגע האַלטען פערשפּאַרט? וואָס וואָלטען די מיר געקענט פאָרוואַרפען? אויב מיך וואָלט אַפילו געטראָפען די קליינע אונאַנגענעהמליכקייט וואָלט איך אָבער שנעל בעפרייט געוואָרען. און מיר איז איצט איינגעפאַלען, אַז איך זאָל מיין אַרעסט פראַ־וואָצירען, איך אַליין, איך זאָל טאַקע אַוועקפאָה־רען צו דער באַהן, כדי מען זאָל מיך דאָרט אַרעס־טירען, און איז פערלויף פון עטליכע טעג וואָלט זיך דער ענין געמוזט אויפקלערען, מיין אונשולד וואָלט געמוזט דערוויזען ווערען און דעמאָלט וואָלט איך שוין זיכער געווען פריי צום אַוועקפאָהרען.

— מיין עצה וואָלט נישט געווען אַזעלכע, ווען דו זאָלסט מיך וועלען פאָלגען זאָלסט דו זיך נישט כאַפּען אין אַזאַ פּראָוואָקאַציע, וועלכע וואָלט זיך געענדיגט זעהר שלעכט פאַר דיר.

— פאַרוואָס? פאַרוואָס? וואָס האָט די פּאָליציי מיר פאָרצוואַרפען? וואָס האָב איך דען געטון?

— גראָד איצט האָט די פּאָליציי דיר גאָרנישט פאָרצוואַרפען, אָבער ווען דו זאָלסט ווערען אַרעס־טירט, וועט מען דיר אָנהויבען אויסצוזוכען אַלע זכיות און דאָס וואָלט דאָך אויסגעפאַלען לויט מיין מיינונג זעהר נישט גינסטיג פאַר דיר.

(פאָרזעצונג קומט).

אין א קאלכאז פון פרומע קאווקאזער יודן

(פון א בעזוך)

פון ב. צ. גאלדבערג.

אין קאווקאז 160 ווערסט פון באקו, ליגט א שטאט, וואס רופט זיך קובא. לעבען דארטען יודען, א סך יודען, אכציגהן טויזענט יודען לעבען אין יענעם שטאט אליין, אויסער א־ום און ארום אין די שטעטלעך, און שלעכט איז זיי, די יודען פון קובא בער געגענט, זיי קאנען נישט קומען צו זיך אפילו איצט, און טיר און טויער שטעהען אפען פאר אלעמען.

— פארוואס קאנען זיי נישט קומען צו זיך?

— צוליבן טאטאר־ישען שאוויניזם די טאטארען לאזען נישט צו.

באר אז איהר צעט־עדט זיך טיפער מיט די קאווקאזער יודען דערוויסט איהר זיך, אז דארטען, אויף באקו, אין א דוחק אויף ערד, וויניג לאנד פאראן, וואס מען קאן עפעס דערפון ציהען חיונה. און וויבאלד וויניג, ווילען עס די טאטארען פאר זיך, רופען עס די קאווקאזער יודען אן: שאוויניזם....

אין וואס טוען די קאווקאזער יודען? זיי זעצען דאך עפעס יודען, שיקען זיי אוועק א דעלעגאציע צום קאמזעט קיין מאסקווע, מ'זאל זיי אריבערנעהמען פון קובא און אוועקזעצען אין דער קרים צווישען אנדערע יודען. אין קרים איז שוין קיין דוחק אויף ערד נישטא, איז שוין במילא קיין שאוויניזם אויך נישטא, גיט מען זיי לאנד אין דער קרים. די „זיי“ זענען זעקס־און־צוואנציג פאמיליעס, וואס דארפען זיין דער אוואנגארד פון די איבעריגע הונדערטער און הונדערטער פאמיליעס, צו זיי האבען זיך צוגעקליבען זעקס פאמיליעס פון גרים, רוסען פון דער אסטראכאנער סטעפ.

— פארוואס קלעפען זיך אט די רוסישע גרים דווקא צו די קאווקאזער יודען, נישט צו אונזערע רוסישע יודען?

— ווייל זיי, די קאווקאזער יודען, זענען פרום, זייער אפרוה־טאג איז דווקא שבת, זיי דאווענען נאך, ימים־נוראים היטען זיי אפ, האבען א מנין, דער טאטע לערנט מיטן קינד סידור, און דאס רוב היטען אפ שבת, און די חזירים, וואס זיי האלטען, איז נאר אויף צו פערקויפען, אין קאווקאזער קאלכאז וועט מען פגרן פאר הונגער און מען וועט א חזיר א האר נישט קרימען.

איך בין געפאהרען אנקוקען אט דעם קאווקאזער קאלכאז אין קרים מען רופט זיי בערג־יודען.

וייל זיי קומען פון די קאווקאזער בערג און זעהען אויס ווי בערג־מענשען.

איך האב זיי געבעטען מיר ווייזען זייערע א סידור, האבען זיי געבראכט א סידור נוסח אשכנז, געדרוקט ביי דער אלמנה והאחים ראם אין ווילנע.

שוין דריי יאהר ווי די קאווקאזער יודען ווילען איינבייסען די קרימער, די ערד, און קאנען עס נישט דערגרייכען, די ערד, וואס מען האט זיי געגעבען, איז גוטע ערד, יעדע שטיקעל ערד אין דער קרים איז גוט, נאר עס איז אן עסק מיט וואסער, מען האט זיי אויסגעגראבען א ברונים, איז זיי דאס וואסער פון ברונים געווען וויניג; האט מען געגראבען נאך א ברונים, האט מען זיך נישט געקאנט דערשלאגען צו וואסער, האבען די געפרובירט גראבען דעם ברונים, וואס זיי האבען, אביסעלע טיפער, כדי עס זאל האבען מעהר וואסער; איז דאס וואסער פון דעם ברונים אויך קאליע געווארען — געזאלצען געווארען, און ווי טיף מען זאל נישט גראבען, קאן מען גראד אויף דעם פונקט קיין רעכט וואסער נישט געפינען.

און ווייל עס איז אן עסק מיט וואסער, האט זיי דער „אמזעט“ נישט גוט בעווארענט. עס איז אלעמאל געווען א היבטער־געדאנק: אפשר וועט מען איינגאנצען די קאווקאזער יודען דארפען אריבערשיקען אין אן אנדער געגענד? ליגט מען אנגעווארפען א פאמיליע אויף א פאמיליע אין די עטליכע שטיבלעך, וואס דער „קאמזעט“ האט אויסגעבויט. אנדערע וואוינען אין „זעמליאנקעס“ — אין גריבער אין דער ערד, אין בודקע־קעלערן, און וועלכע מיר וואלטען קיין היבט נישט געהאלטען, און דארטען וואוינען מענשען מיט גרויסע געזינטען — צו זיבען און אכט קינדער אין א געזינט.

— ביי אונז, קאווקאזער, — האט מיר איינער פון זיי געזאגט — האט מען א סך קינדער...

א קאווקאזער מחלה אזא...

איך בין געווען אין די דאזיגע זעמליאנקעס און געזעהען, ווי אין בודקע, אונטערן שטרויענעם דאך, לעבט א היבשע פאמיליע, איין קינד קלענער פון צווייטען, דארטען קאכט מען, דארטען עסט מען. דארטען שלאפט מען, אונטער די פיס דרעהען זיך ארום נאקעטע און בארוועסע קינדערלעך, בלויז אין איין העמדעל, וועלכע זיי האלטען דווקא ארויפגעקאטשעט מיטן פינגער, מיט וועלכען זיי בארען די נעז. שעהנע קינדערלעך, וואשט זיי ארום — ניין, סקראבעט זיי ארום, מיט א בארשט און גוטער, ווארימער וואסער, מיט א סך זייף, טוט זיי אן ווייסע, קינדערישע בגדימלעך, איז איהר האט פאר זיך וואונדערשעהנע יודישע קינדערלעך, שווארצע, טיף־שווארצע, אדער טונקעל־בלויע אויגעלעך, מיט קורצע גלייכע בעמלעך, דינע ליפען און לעגליכע שעהן־פארמירטע קעפ.

— לעצטען ווינטער זענען זיי ביי מיר אלע געלעגען קראנק — זאגט צ ומיר דער טאטע — אלע זיבען, אז עס האט אריינגערעגענט אין זעמליאנקע און מיט וואס זיך צוצודעקען איז נישטא, און אז מען ווערט קראנק, איז כאטש נעהם און שטארב, בעהיט גאט — פערכאפט ער זיך, ווייל דערווייל איז נאך ביי איהם קיינער חלילה נישט געשטארבען.

אט שטעהען זיי אלע זיבען, און דאס זיבענס איז אליין א קינד, ווען איהר ווייסט נישט אז זי איז די מאמע, וואלט איהר איהר מעהר נישט געגעבען ווי פופצעהן־זעכצען יאהר, נישט נאר זעהט זי אויס יונג. נאר זי איז נאך קליין און דין, מיטא זי אויס יונג. נאר זי איז נאך קליין און דין, מיט א מאדנעם קוק אין די גרויסע שווארצע אויגען, ווי א פויגעל אין דער בעט. זי איז געשטאנען און געקאנטען מיט די נאקעטע הענט שטיקער בלאטע, געמאכט פון דער בלאטע ציגעל, דאס בויט זי א שטעלכעלע פאר די היבער.

עס פאהרט אן איבער פון זיי מיט א קיפעל וואסער און וויבער לאזען זיך אראפ פון די היימער און די גריבער מיט עמערס, זיי געהען בארוועס, מיט פאטשיילקעס ארום די קעפ און קוקען מיט ברייטע, צעפענטע אויגען, איינע צעלאכט זיך מעשה כוחאט; זי איז נישט קיין קאווקאזקע, זי איז א קרימטשאטשקע, — פון דער קרים, הייסט עס, זי האט חתונה געהאט פאר א קאווקאזער, זאגט זי מיט אזא טאן, ווי איינער רעדט: „בו, א שידוך, שוין איינמאל א שידוך, געטון...“

א יונגערער קאווקאזער יוד לויפט מיר נאך: ס'איז נישט נאר דאס עסען מיטן וואסער, מיטן דאך — מען אינטערעסירט זיך מיט זיי גאר נישט קולטורעל, מען זאל געבען א טראכט עפעס וואס וועגען א הויז, א צימער, כאטש, א ציימונג, א ביכעל זיך צונויפצוקומען, הערען א ווארט איבער פון אנדערען — מען ווערט דאך דא פערגרעבט...

נאר צווי אלטע יודען, ווי פאטריארכען, מיט זילבער־ווייסע בערד, וואס שיינען אראפ פון זייערע טונקעלע פנימער, דינע, גלייכע נעז, און פיינע ליפען — זיי ווערען נישט בהפעל פון די פרעמדע די געסט, וואס זענען געקומען — איך און א פעטער פון „דזשאינט“ — זיי האבען שוין גאר גע־זעהען געסט און דעלעגאציעס און קרוכ־סאוועטס, נישט מען בוזט הייזער, נישט מען גיט די מינדסטע הילף.

זיי זיצען און קוקען איינס אויף דאס אנדערע, און ווארפען זיך איבער פון צייט צו צייט מיט א ווארט אויף זייער לשון.

— זעהט, — זאגט אונז דער וויכער, שעהנער קאווקאזער יוד, אין רונדען, קאראקולען קאווקאזער היטעל און א בארוועסער — זעהט, אז מען זאל מאכען א טאלק מיט אונז, מען זאל אונז אזוי נישט פערגעסען....

— מען האט נישט פערגעסען — ענטפער איך זיי. — אט האב איך ערשט נעכטען גערעדט מיט באריס טראצקין, פון קאמזעט וועגען אייך. ער האט מיר אליין דערציילט אייער לאגע, נאך איידער איך האב געוואוסט פון אייך. ער האט געזאגט אז מען וועט די טעג בעשטימען צי איהר בלייבט דא אויף א יאהר, צי מ'וועט אייך אריבערפיהרען וואו ס'איז דא וואסער, מען וועט אייך ווי עס איז איינארדנען.

— איהר פערשטעהט, אז מיר ארדנען זיך איין, ברענגען מיר אראפ נאך פאמיליעס, מיר ווילען אריבערברענגען דריי הונדערט פאמיליעס, דארטען ביי אונז אין קובא איז זעהר שלעכט, מען לאזט נאך נישט ארויס אויף.

— פארוואס?

— זיי זאגען, אז זיי ווילען האבען די גאנצע בעפעלקערונג ביי זיך, מען זאל נישט זאגען אז ס'איז שלעכט ביי זיי, אבער מען וועט שוין ארויס לאזען, אז מיר וועלען קאנען אריבערפאהרען...

— איהר וועט קאנען, האט נאך אביסעל געדולד — בערוהיג איך זיי, אבער אין הארצען פיהל איך, אז געדולד איז ער. נישט איך, מען האט טאקע פערגעסען אין זיי, מען האט פערגעסען זיי אויסצו בויען הייזער — דריי יאהר א קאלכאז און נאך אלץ זעמליאנקעס. מען האט זיי פערגעסען צו בעזארגען מיט א שולע פאר קינדער, עפעס האט געזאלט יא קומען א לעהרערין, און זי איז נישט געקומען.

רעסטאראן־דאנסינג
„TABARIN“
20 נארוטאוויטש־גאס 20
ערעפנונג פון ווינטער־סעזאן!
אין נײ־רעמאנטירטען בלויען זאל.
אטראקציעס איבער אטראקציעס!!
צום ערשטען מאל אין לאדז 12 ערשטקלאסיגע Music-Hall סענסאציעס!
מיט דעם וועלט־בעריהמטען זשאנגלער
ADANOS אין דער שפיץ.
ניי־אנגאזשירטער דזשעז־ארקעסטער
The 7 Weinroth-Band
„FIVE“ יעדען טאג פון 5 ביז 8
אווענד־פראגראם פון 10 ביז פריה.
ערשטקלאסיגע קיך! —::— ביליגע פרייזען!

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
פיעטריקאווער 62 טעל. 224.94
אונ נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג
און פון 4—6 נאכמ.
ספעצ. הארץ־קראנקהייטען

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע
קראנקהייטען, מענער־שוועכע
נעהמט אן פון 8—12 בייטאג און פון 4—9 אווענד.

משה מאנטעפיארע

זיין לעבענס־געשיכטע צום 150־טען געבורטס־טאג

פון מ. דאנציס

(5

ווען די מאנטעפיארעס האבען זיך צוריקגעקעהרט פון פראנקרייך, זענען זיי בעעהרט געווארען מיט א בעזוך פון דער פרינצעסין פון קענט, און פון דער יונגער פרינצעסין וויקטאריא, וואס איז שפעטער געווארען די קעניגין פון דער בריטישער אימפעריע. אנ'אנדערש מאל האט ער גע־האט דעם כבוד צו האבען ביי זיך אלס גאסט דעם בעלגישען קעניג און זיין פרוי.

מאנטעפיארע און זיין פרוי גרייטען זיך צו א צווייטער רייזע קיין ארץ־ישראל

עטליכע חדשים אין מאנטעפיארע געלעגען קראנק אין בעט און ווען ער האט זיך אויפגעהויבען פון זיין קראנקהייט האט ער זיך ווידער אריינגעווארפען אין יודישער ארבייט. אין דער צייט האט ער זיך בעקענט אין הויז פון א פריינד מיט ד"ר לעווי. דער געלערנטער דאקטאר אין איהם שטארק געפעלען און ער האט איהם איינגעלאדען צו בעזוכען איהם אין זיין היים אין בארמסגעיט. די בעקאנטשאפט האט זיך אנגיכען ענטוויקעלט אין א ווארימער פריינדשאפט, וואס האט אנגעהאלטען א גאנץ לעבען. ד"ר לעווי איז געווארען דער פריוואט סעקרעטאר פון די מאנטעפיארעס און דאט זיי בע־גלייט אויף זייערע רייזעס און אנגעפיהרט מיט דער פערצווייגטער יודישער טעטיגקייט פון דעם גרויסען פילאנטראפ.

דערווייל איז אויך געשטארבען דער ענגלישער קעניג. זיין טאכטער וויקטאריא האט בעשטיגען דעם טראן, און מיט איהר האט זיך אנגעפאנגען א נייע עפאכע אין דער געשיכטע פון גרויס־בריטאניע און אויך אין לעבען פון די ענגלישע יודען. מאנטעפיארע האט געהאט דעם כבוד צו ווערען אויפגע־נומען פון דער יונגער קעניגין, זי האט איהם ארויסגעוויזען א סך פריינדליכקייט און עהרע.

ער האט געשטיגען אלץ העכער אויף דעם לייטער פון כבוד און זיין נאמען איז געווארען בע־ריהמט איבער גאנץ ענגלאנד און אויך צווישען די יודען פון דער גאנצער וועלט. אין יאהר 1837 איז אויך אנגעגאנגען א קאמף, צוליב דער פאדער־רונג פון דער רעגירונג, אז יודען, וואס ווילען היי־ראטען, זאלען לאזען וויסען דריי וואכען פאראויס דעם נאמען פון דעם חתן און כלה.

די יודען האבען עס בעטראכט פאר א דיסקרי־מינאציע און עס איז אויך געווען א מורא, אז דאס זאל נישט פיהרען צו רעליגיעזע שטערונגען. זענען אפגעהאלטען געווארען פערזאמלונגען און קאנפע־רענצען און עס זענען אויסגעארבייט געווארען פער־טיציעס צו בעקעמפען דעם דאזיגען געזעץ. מאנטע־פיארע האט געשפילט א פיהרענדע ראל אין דעם דאזיגען קאמף.

אין 1838 בעשליסט מאנטעפיארע צו פאהרען מיט זיין פרוי א צווייטען מאל קיין ארץ־ישראל. די פארשטעהער פון דער קהלה אין צפת בעגה־מען אויף דעם בעריהמטען פילאנטראפ מיט גרויס כבוד. זיי שילדערן פאר איהם די שרעקליכע ארימ־קייט צווישען די יודען, און דאס, וואס מאנטעפיא־רע און זיין פרוי זעהען מיט זייערע אייגען אוי־בערשטייגט נאך מעהר, וואס מען האט זיי דער־ציילט.

און אין צפת ווערט ביי איהם געבוירען די אידעע פון בעזעצען די יודען אויף דער ערד און מאכען זיי פאר קאלאניסטען.

מאנטעפיארע בעשליסט אויך, אז אזוי גיך ווי ער וועט זיך אומקעהרען קיין ענגלאנד, וועט ער אויפנעהמען די פראגע מיט וויכטיגע יודען אין גרינדען א ספעציעלע געזעלשאפט און אויך זעהן קריגען די דערלויבעניש פון סולטאן אויף דורכצופיהרען זיין פלאן.

אין ירושלים האט מאנטעפיארע אויפגענומען מיט דעם ענגלישען קאנסול די פראגע פון בעזעצען יודען אויף דער ערד, ער האט איהם דערקלערט, אז ער וויל מאכען דעם אנהויב פאר יודישער קא־לאניזאציע אויף א קליינעם מאסשטאב, כדי נישט ארויסצורופען קיין פערדאכט ביי דער טערקישער רעגירונג.

מאנטעפיארע'ס קאמף צו בעשיצען די יודען געגען דעם עלילת דם אין דמשק

די אידעע פון יודישער קאלאניזאציע אין ארץ ישראל האט מאנטעפיארען נישט געלאזט רוהען, און די גאנצע צייט, וואס ער האט פערבראכט אין היילינגען לאנד, האט ער געפיהרט פערהאנדלונגען וועגען דעם מיט פערשידענע רעגירונגס־פארשטע־הער, זי אויך מיט אנגעזעהענע יודען. ער האט אויך אויסגעארבייט א בעשטימטען פלאן, וועלכען ער האט זיך געקליבען איבערנעהמען מיט דעם טער־קישען פאשא אין אלעקסאנדריע. דער פלאן איז געווען, צו פועל'ן ביים פאשא, אז ער זאל בעשי־צען די יודען אין ארץ־ישראל, איבערהויפט פון טבריה און צפת, פון די בלוטיגע איבערפאלען פון די ווילדע אראבישע שבטים.

און אז די רעגירונג זאל אויך דערלויבען מען זאל שיקען פון אנדערע לענדער אגריקולטור־עקספערטען, וואס זאלען לערנען די יודען אין ארץ ישראל ערד־ארבייט אויף א מאדערנעם אופן.

חוץ דעם האט מאנטעפיארעס פלאן אויך איינ־געשלאסען צו קריגען א דערלויבניש אויף גרינ־דען באנקען אין יפו, ירושלים, ביירוט און קאהירא, וואו יודען זאלען קאנען קריגען הלוואות.

אנקומענדיג קיין עגיפטען איז מאנטעפיארע אין דער בעגלייטונג פון ד"ר לעווי אוועק זעהן דעם פאשא. דער מיניסטער פון קאמערץ האט איהם צוגעזאגט צו לאזען וויסען וועגען דעם בעשלוס פון דער עגיפטישער רעגירונג. עס זענען אבער אוועק וואכען און חדשים און ער האט גארנישט געהערט.

און דערווייל האט דערגרייכט קיין לאנדאן די נייעס וועגען דעם שרעקליכען בלוט־בלבול אין דמשק, וואס האט אויפגערייצט די גאנצע אראבישע בעפעלקערונג אין די מזרח־לענדער און געשטעלט דאס לעבען פון די יודען אין געפאהר.

די פארשטעהער פון דער יודישער קהלה אין דמשק האבען צוגעשיקט בריף צו די פארשטעהער פון דער קהלה אין לאנדאן, זי אויך קיין קאנסטאנ־טינאפאל, אין וועלכען די געשיכטע פון דעם בלוט־בלבול איז איבערגעגעבען געווארען. דאס איז פאר געקומען אזוי:

דעם ערשטען טאג פון חודש אדר זענען אין דמשק פערשוואונדען געווארען א קריסטליכער גלח און זיין בעדינער. אויף דעם צווייטען טאג איז א המון בעפאלען דעם יודישען קווארטאל, ווייל מען האט זיי געזאגט, אז מען האט דארטען געזעהען דעם גלח. זיי האבען געכאפט א יודישען פריזיער, און געשלעפט איהם צום פאשא פון שטאט, בעשולדיגענדיג דעם יודען, אז ער ווייסט, וואס די יודען האבען געטון מיט דעם גלח און זיין בעדי־נער. דער פאשא האט בעפוילען, אז מען זאל איהם געבען שמיץ. דער יוד האט נישט בעקענט אויסשטעהן די מאטערנישען און דערקלערט, אז 7 אנגעזעהענע יודען פון דער קהלה האבען איהם פארגעשלאגען, ער זאל קוילען דעם גלח און זיין בעדינער, כדי מען זאל זיך קאנען בענוצען מיט זייער בלוט אויף פסח, און אז מען האט איהם צו געזאגט דערפאר 300 פיאסטער, ער האט זיך אבער אפגעזאגט דאס צו טון, און ער ווייסט נישט וואו דער גלח און דער דינער זענען אהינגעקומען.

האט מען גענומען און תפיסה'ט די 7 יודען, גע־שמידט זיי אין קייטען, און זיי שרעקליך געפייניגט, דער פאשא האט אויך בעפוילען, מען זאל ברעגען אלע יודישע קצבים און דריי רבנים פון דער קהלה, און מען האט זיי אויך געמאטערט, קיינער פון די האט זיך אבער נישט מודה געווען, מען האט אויך געפייניגט די קינדער. מען האט געהאפט אז מען וועט פון די עפעס קאנען ארויסקריגען.

דער פערהער איז אנגעגאנגען, און דער טרעק און די ליידען פון די יודען איז פערגרעסערט געווארען פון טאג צו טאג. דער פייער פון יודען האס, וואס האט זיך פערשפרייט איבערן גאנצען מזרח און האט געפלאקערט דערהויפט אין דמשק און אויך אויף דער אינזעל ראדעס, וואו עס איז אין דערזעלבער צייט פערשוואונדען געווארען א גריכישער יונגעל, האט זיך געהאלטען אין פער־שפרייטען. עס האט זיך אפילו איינגעגעבען איינ־צורעהען די קאנסולען פון אנדערע רעגירונגען, אז די יודען זענען שולדיג אין דעם בלוט־בלבול.

אט די געשיכטע איז דערציילט געווארען אין דעם בריף, וואס איז צוגעשיקט געווארען צו די פארשטעהער פון דער יודישער קהלה אין לאנדאן, דער איינדרוק, וואס דער בריף האט געמאכט, איז געווען א דערשיטערענדער. די פארשטעהער פון דער לאנדאנער קהלה האבען אפגעהאלטען א פער־זאמלונג, צו וועלכער עס איז געקומען צופאהרען אויך דער בעריהמטער יודישער דיפלאמאט און קעמפער אדאלף קרעמיע פון פראנקרייך.

א דעפוטאציע איז אוועק צום ענגלישען מיניס־טער פון אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען, לארד פאל־מערסטאן און ער האט זיי צוגעזאגט צו ווירקען אויף דער טערקישער רעגירונג און אויף דעם פאשא אין עגיפטען, אז זיי זאלען מאכען א סוף צו די ווילדע אנטיסעמיטישע אויסברוכען און רציחות אין דמשק און ראדעס, עס איז אויך בעשלאסען געווא־רען, אז מאנטעפיארע און קרעמיע זאלען אפפאה־רען וועגען דעם קיין אלעקסאנדריע און דמשק.

און מאנטעפיארע האט אויף זיך גענומען מיט פרייד דורכצופיהרען די דאזיגע מיסיע.

(ווייטער זונטאג)

שטרייכער דרש'ענט און דער באָיקאָט בושעוועט

בערלין (יט"א) יוליוס שטרייכער אַרבייט כסדר מעשים. עס גייט נישט פאַרביי קיין טאָג, אַז דער רעגירונגס־קאָמיסאַר פון אָבער־פראַנקען און אַרויסגעבער פון „שטירמער" זאָל נישט אַרויס־טרעטן אין אַ וועלכע עס איז שטאָט מיט אַ יודען־פרעסערישער דרשה. זיין אַנטי־יודישע קאַמפּאַניע באַגרעניצט זיך דערביי נישט בלויז אויפ׳ן פראַנקען־לאַנד, נאָר נעמט אַרום שוין כמעט גאַנץ דרום־ און מערב־דייטשלאַנד. ווי תמיד, רופט שטרייכער נישט בלויז צו יודען־באָיקאָט, נאָר אויך צו פאַרטרייבן די יודען פון אַלע לעבענס־געביטן.

מיט׳ן אָנקום פון ווינטער פאַרשטאַרקט זיך בכלל אין דייטשלאַנד די אַנטי־יודישע באָיקאָט־אַקציע. אַ באַזונדערס העפטיגע באָיקאָט־קאַמפּאַניע ווערט געפירט צווישן די פּויערן. דאָ און דאָרט קען מען אין די פּראָווינץ־בלעטער ווידער לעזען התראות געגען דייטשע פּויערן, וואָס דערוועגן זיך צו מאַכן זייערע קניות אין יודישע געשעפטן.

די נירנבערגער „פרענקישע טאַגעסצייטונג" מאָנט אַ געוויסן היינריך רעזינגער — אַ „האַלב־יוד" — ער זאָל זיך להבא האַלטן פונדערווייטנס פון פּאַרטיי־מיטגלידער. מען האָט איהם באַמערקט געזעהן עטליכע מאָל אין קאַפע זיצענדיג ביי איין טיש מיט נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטן. אויך דער אייגנטימער פון דער קאַפע ווערט געוואָרנט, ער זאָל מעהר נישט ערלויבן אין זיין אַנשטאַלט אַזאַ שענדליכע געזעלשאַפט. לסוף איז דאָס בלאַט אויך מוחה די נאַציס, וואָס וועלען זיך בעווייזן אין רע־דנער׳ס געזעלשאַפט, אַז זיי וועלן שלעכט אָפּ־שניידן. עס איז נישט דערלאַזבאַר, מיינט די „פרענקישע טאַגעסצייטונג", אַז אין יוליוס שטריי־כער׳ס נירנבערג זאָל אַ האַלבער יוד זיך געפינען אין געזעלשאַפט פון דייטשן.

Dr. Z. Henrykowski

ספּעציאַל־אַרצט פאַר ווענערישע

הויט־קראַנקהייטן און מענער־שוואַכע

האָט זיך איבערגעצויגן אויף

פּיעטריקאָווער 86

טעל. 143-63

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונד.

פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.

פאַר אונבעמיטעלטע רעדוצירטע־פּרייזן.

מען איז בודק די אַרישע כשרות פון די מתים

בערלין (יט"א) לעצטענס האָט מען אין דייטשלאַנד זיך ווידער גענומען בודק צו זיין דעם שלשלת־היוחסין פון פּאָעטן און שריפטשטעלער. אָבגעפערטיגט זיך מיט די לעבעדיגע, האָט מען זיך איצט גענומען צו אייניגע פאַרשטאָרבענע שריפט־שטעלער, קריטיקער און דיכטער. עס זענען שוין צוליב דעם געפאַלן פרישע „קרבנות" פון זייער נישט־אַרישקייט. טייל פון די דאָזיגע קרבנות נעמט אין שוץ אַ געוויסער וואַלטער האַרץ אין דער „דייטשער צייטונג".

דער ערשטער, וואָס זיין אַרישע כשרות איז געוואָרן מוטל־בספק, איז וואַלטער פלעקס, אַ קריגס־דיכטער, וואָס איז געפאַלן בעת דער מלחמה אויפ׳ן שלאַכט־פעלד. דעם דאָזיגן פלעקס האָט אַ נאַציסטישער קריטיקער חושד געווען, אַז ער איז אַ... פּאַלאַק אָדער גאָר אַ פּוילישער יוד. דער שרייבער פון דער „דייטשער צייטונג" עצהט דעריבער די צווייפלער דורכצולעזן די קריגס־דיכטונגען פון פלעקס׳ן, וועלען זיי זיך איבערצייגן, אַז „אַזעלכעס האָט קיין יוד נישט געקענט שרייבן".

* אַ צווייטער „קרבן" איז דער פאַראַיאָהריגער פע־שטאָרבענער בערימטער דייטשער דיכטער סטעפאַן געאָרגע. אַ פּאָפּולערער דייטש וואָכנבלאַט האָט נעמ־ליך געוואָרפן דעם חשד, אַז סטעפאַן געאָרגע איז געווען אַ יוד און אַז זיין אמת׳ער נאָמען איז גאָר געווען אַבעלעס. דער קריטיקער פון דער „דייטשער צייטונג" האַלט, אַז דער, וואָס האָט געוואָרפן דעם חשד אויף געאָרגע׳ן, האָט מן־הסתם קיינמאָל נישט געלעזן זיינע ווערק, מחמת „חושד זיין געאָרגע׳ן אין יודישער אָפּשטאַמונג איז אַ חטא געגען דייטשן קריסט און דייטשער קולטור", דאַן קומט דער גענעאַלאָגישער בוים פון די געאָרגע׳ס, וועלכע זענען געווען קאַטאָליקן נאָך אין מיטן 18־טן יאָהרהונדערט.

אַ דריטער שריפטשטעלער, וועלכן וואָלטער האַרץ נעמט אין שוץ געגען חשד אין נישט־אַרישער אַבשטאַמונג, איז געאָרג היינריך.

ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע

2־טע קלאַס — 1־טער טאָג

I CIĄGNIENIE

Zł. 50000 na Nr. 75778.

Po 10.000 zł. na N-ry 7836 133580.

Po 2.000 zł. na N-ry 20919 32023 112319 125111.

Po 1.000 zł. na N-ry 37429 56356 92402.

Po 500 zł. na N-ry 26621 35265 50164 86074 154084 158041 163225 171242 179443.

Po 400 zł. na N-ry 1836 4279 16116 21390 38830 62493 84038 94977 105795 114760 125941 155368 167361 178337.

Po 250 zł. na N-ry 12718 19472 21895 24748 35116 39027 43797 44489 55394 61043 77725 79619 82274 84219 99614 103615 104615 105936 111205 111047 114725 115807 131150 131242 134820 134996 143733 159393 163976 166707 168339.

Po 200 zł. na N-ry 6225 6868 8165 10941 37047 33375 53139 55284 58642 69331 70745 78149 81536 84133 85016 86174 88222 88762 91172 91637 94804 96671 98173 10017 104613 104066 107573 108377 118867 121649 125530 127684 129162 129414 135573 140155 142620 148000 161332 168774 175854 179009.

STAWKI.

Cyfry, przy których widnieje litera s — oznaczają stawki po zł. 150.

12 129 95s 253 425s 95s 634s 759s 92 829 971 1119s 41 69s 336s 412s 41 59 577 2113s 31 47 59 744s 933 3160s 275 586s 702s 58s 61 851 4090 197s 207 53s 48s 734 58 5088s 200 325 442 61s 523 58 627s 705s 11s 887 922s 628' 327 678s 877 28 29 975 7009 12 202s 17s 8036 41 272s 490 583 84s 747s 61 9133 511 650 51s 56 758 831s 42 902s 76.

10020 60 250 413 75 635 883 11011 53 289 316s 460s 688 725 997 12217 21 81 524 62 796 861 63 916s 13054s 294s 308s 400 23 94 558 638 764s 835 14054 117s 342 514 649s 88 744 863 15032 284s 320 34s 59s 416 48 92 587 644 48 97 837 915s 22s 28 16189 2163 323 53 580 613s753s 809 956s 17056 95 288s 403 35 96 538s 879 932 18019s 179 254 455s 607 11 90 778 95 855 64 74s 945s 19182 216 23s 61s 313 18s 85 459 91 93 560s 720s 1 59 68 804 946 55

20078 195 227 539 716 61s 839 21010 35s 223 28s 386 474 76s 805 22163s 260 640 23151 318 86 500s 514s 34s 46 654 881s 24017 65 124 51s 236s 342 421s 981s 25021 173 387 482 659 938 64 26039 74 77 101 936s 414s 500 27007 31s 64 105s 275 323s 64s 565s 863s 88 436s 86s 28006 149 266 302s 476s 93 575 94s 915 29015s 166 250 697s 729 81s.

30391 426 61s 540 45 47s 97 600 11 778 846s 31008s 41s 306s 407 16s 557s 850 32007 279s 470s 77s 90 517s 61s 686 754s 818s 33068 98 269 339 738s 892s 34128s 86 216 50 52 316 66s 402 69s 732s 35044 120 294s 332 90 99 439s 512 692s 36147s 430 91 562s 612s 50s 853 37134 250 344s 442 549 62s 942 708 33861 235s 66s 448 511 806 89s 39206s 314 35 68 452 512s 40 845 958.

40000 166 78s 210 363 629 60 94 777 41153s 90 212s 33s 383 897 924s 42023s 31 166 426 58 593 696 841 62 70s 95 43013 116 342s 86s 479 588s 644s 86s 914s 44031s 144s 53s 269 505 19 631 771 806s 35 36s 45091 111s 285s 328s 41 436 92 601s 768s 845 48088 145s 56s 460s 84 559s 834s 56 88s 971s 47146s 99 263s 374 86 92s 94s 4802s 126s 39s 51 319s 22s 39 415s 542s 680 780 92 844s 942s 99s 49107 314 33 58 623s 708 876s 98s 931.

50141 30 202 83 448s 639 63s 77 753s 54 933 43 45s 51152 96 320 531 785s 815 52309 13 511s 835s 90 941s 52 53010 140 329 64 428s 12 35s 69s 712s 19s 20s 909s 85 54040s 95 212s 22s 49s 344 51 52 429 30 56s 67 612s 890 902 55050 495s 581 85s 612s 753s 95 854 915s 56 56212s 59 86 90 668s 98 700s 742 90 816 930 57021s 75 103 304s 25 442 89 506 16s 648 737 841 58156 234 41 57s 467 547s 658s 836 59 935 59174 203 336 446 903 40s.

60077 230s 90s 687s 894s 993 61100s 256s 593 703 819 974s 62153s 285s 94 358 417s 36s 136 611 708s 80 956 91 63005s 321 477 98s 654 726 922 64069s 70 121 58 246 55s 383s 406 43 851 65301s 88s 426s 44 976 66052s 345 404 20s 559 608 519s [illegible] 379 475 508s 650 51s 769 827s 962 6[illegible]00 116 87 254 565 95 651 61 84 742 48s819 90 746 87 818.

70122s 64 312 466 600 633s 735 71018 140 76 321 53 458 650 769s 72127s 128 13 300s 77 490s 711s 806 40s 948s 91 83 73186 107s 90s 386s 423 90s 634s 85 755 67 811 81 74888 418 67 530 42s 98s 75061 224 68 358s 454s 650s 719s 895 78044 96 356s 642 21 95 728 790 1s 198 220 750s 808

80268s 94s 99 491 591s 703 54s 69 81013 81s 185 315s 579 85 625s 31 47 832 56 990s 31 239s 51s 66 84s 306s 62 581 754 899 921s 84067 119s 354 451s 612 812s 85375 448s 90 655 706 804 57s 940s 98s 86045s 169 335 436 531 682 87002s 082s 105 51 230 499 520s 36 615 782 937 94 88137 95s 211 44s 49 753 89358s 543 683 837 62 91s 90032 111 393 507 655s 91057 151 245 411 411 41s 637s 743 916 26 92097s 266s 68 300 565 601 786s 92 953 69495 54 85 470 504 94131s 383s 557 789s 887s 920s 93211 400 691 916 38 905 96033 426s 625 765s 92 829 961 96118 39 560 62 682 714s 17 93817s 37 82 783 802 953 91 99194 220 71s 339 423 522 618 43 97.

100126s 455 583 662s 710s 58s 64 819 101467 814s 38 932 102117 363 426 49s 565s 92s 632 36 712 843 909s 103116 218 65 323 50 435s 65s 595 88 650s 67 731 59 926s 33 140134 52s 54 295 447 66s 538 881s 105028 38 151 490s 226 813s 53s 71 968 106031s 45 442s 514 80 700 731 99 805s 96 910s 107102 63 513 65 419s 794 950 69 108052 165 315 734 62s 858 961s 109304 66 96 755 92 978

110152 78 229 34s 659 793s 78 54 932 111092 454 807s 112034 82s 252 396 496 59s 609s 825 990 113001 32 131 310s 69 415 49s 61 514s 813 88 900s 986s 114062 112 97 261 63 360s 430 78 596 607 115392 782s 997 116116s 295 342s 614 21 794 820 950 72 117237s 66 338 436 509 667 759s 841s 118011s 56s 104 90s 450 564 720 62 850 995s 119025s 108 351 427 62 517 666s 627 718s 88

1203444s 46 51s 85 543 53 695 719 — 121038 21s 52 456 705 47 57 902s 12045 102 25 26s 625s 88 711 74 856s 76s 916 47s 123038 336 486s 540 958 124021s 154 55 61s 90s 244s 346 489 691 709s 34s 61 907 43 125074s 120s 59s 358 442s 527 82s 681 69 709 126080 295 485s 538 48 81 619 20s 74 80s 712 843s 127215s 309 17 588 714s 59 68s 925s 75 128058 72 117 27s 226 58 422s 47 66 664 735s 57s 940 5 129039s 168 87 249 309 470s 703 20s 40 949 65

130034 44 101s 51s 255 667 708 901 131027s 38 68 100 148s 251 373 688 898 132160s 248 403 643s 83s 701 133144 297 381 829 913 47 134161 385s 429 94 643 725 824 46 954s 77s 135149s 118 56 212 623 24s 834s 83 136050 98 115 41s 74 346 72 96 568 680 750 945s 87 137033s 142 26 250 69 380 416s 72 530 43 54 78 138042 230 39 139074 204 388 464s 607 11 53 664 900s

140244 68 73 348 64 83s 561s 98 873 141020 44s 277 310 525s 95s 715 142081 101 19 67 385s 503s 838s 143297s 408 87 517 602 134154s 66 245 438 52 75 525 838 77 99 900 145110 60 366s 71 532 731 18 61s 97 146074 293 583 538 147266s 337 72 97 424s 56s 660 797s 980 148103 391 421 501s 21s 685 786 149187s 210 398 429 595 872 85s 966

150010 64 171s 275 382s 99 455 579s 691 755s 86 870 980 151111s 69 214 594 775s 95s 824 152098s 174s 237s 75s 330s 444 15 46 62 73s 667 78s 820 900 955s — 153101 89 243 401 12 510 43 650s 838 154106s 515 86s 655 942 155134 230s 57s 308 74s 560s 918 156273 632 917 61 — 157011 24 289 394s 467 702 158224 309 56 88 735s 737 839 159045 228 71 442 63 721 47

160172s 63s 298 300s 53 483s 96 506 46 623 53s 82s 931s 168810s 955 60 — 162261 302 621 30 734 63 163050 73 82 93s 444s 767 602 760 816 47 960 164107 60 79 240 201 497 653 913 165062 103 85 262 386s 476 575 166132 82 574 93 958s 167118 244 336s 499 726s 41s 54s 94 702 937 168055 98 138 231 92s 404s 49 620 95 944 169054s 117s 342 66s 79 608 987s 91 170115s 262 734 171048 94 154 87 218 441 532s 651s 858 172239 434 85 839s 63 648 82 916 24 57 173112 280 371s 447 94 81 658s 76 912s 174054s 136 214 314 659 752 827 98s 175094 278 94 317s 26 493 685s 815 988 176041 57 97s 229ss 400 2 641 736 46 854 177064s 69s 401s 15 34 524s 717s 870 917s 44 59 72 178049 208s 336s 478 179 145 129s 95 469 629s 31 872s 85s 75

II CIĄGNIENIE

zł. 10.000 — 113887

zł. 5.000 — 56939, 126402

zł. 2000 — 92620, 95334 125220 175662

zł. 1000 — 33235 43275 113013 125384

zł. 500 — 19188 35282 43997 23953 — 70242 56207 75896 19188 106125 132674 148512 159603

zł. 400 — 22603 24789 36709 51694 — 93472 105239 105389 112256 124916 — 139964 140441 154088 168975 177982 —

zł. 250 — 2442 16419 26631 45457 — 49799 55889 518 54858 51720 71143 — 85285 99297 100948 108185 108459 — 114415 123[illegible]53 125735 128519 131335 — 137032 142989 140990 159464 162874 — 162874 172090 175453

zł. 200 — 421 6551 6568 7301 14418 19240 16651 21954 22001 26709 30907 36311 444208 48876 48848 57507 63114 65653 68264 65806 66087 72033 74894 78466 80456 85012 101286 103053 109332 121292 123992 126989 137811 145745 — 174578 149604 158841 167362 67948 —— 170411 171338 172679.

STAWKI

Cyfry, przy których widnieje litera „s" oznaczają stawki po zł. 150.

48s 82 131 218 349 903s 862 1011 92 176s 258 357 427 646 7 8 810 2005 9 218 351s 75 483s 765 837 942s 62 3009 66 25 253 371 452s 540 90 719s 896s 4037s 381 598s 933 52 10 502 89 609 805s 931 80 6011 62 158 237 442s 618s 60 963 7029s 33s 24s 218s 370 702 62 824 966s 8026s 62139 607s 797 917 9477 539 52 97 698

10042s 204 301 49 506 30 636s 710 17s 904 85s 94 11006s 358s 414 632 12110 399 599 639 878s 98083 13187s 596 775s 14079 113 224 583 918s 15133 42s 218 631 733s 801 45 94s 901s 12 91 95 16086 80 85 228s 20s 491 560 66s 649 770 17070 214s 93 560 737 857 18191 258s 523s 960 48 71s 19145 97s 209 29 335s 533 52 701 916 24 57

20189 356s 544s 630s 771s 876 34 27 21182 208 51 98 99 411s 62s 79 532 672 794s 961 22069 138s 243s 355 98 414 85 91s 521s 650s 65 778 88 823 966s 23185s 306 641s 728s 869 24097 358 601 770 983 25007 95 138 258 71 212s 428s 48 69s 83 503 26285s 451 98s 647 713 31 67 851 57 69 27013 24 127 298 446 56s 66 588 634 42 64 85 5728 29s 877s 916

28362s 598 630 965 88 29021s 32 53 237s 395 449 625 747s 88 972 82

30002s 170 86 307s 618 842 948s 31109 216s 381 467 565 92s 604s 728s 957 74 32087 183s 291 362s 98 410 613 52s 760 836 64s 973 33023 66s 79 122s 56 66 87 299 301 438 501 90 992 34918 362 574s 640 718s 811 22 35005s 183 387s 500 547 647 728 887 36027 30 50s 119 27 253 501 27 677s 740 800s 840 59 988 37122 65s 412 533 733 79 838s 73 38068s 304s 566 667s 826 941s 47 63 39182s 200 247s 355s 415 47 513s 764s 86 891 980

40099 263 71 92 232 62 519 75 644s 838s 41166s 573 744s 854 52s 67 918 42076s 186 228 368s 498 774s 807 87 999s 43027 68 123 223 80s 662s 758 82s 839 97s 48017s 101 92s 227 72s 336s 39 71s 91s 45s 785 839 950s 960s 45053s 88 176 251s 376s 499 766 839s 73s 909 79 46153 280s 480 86s 696s 625s 89 918 93 47661 85s 725 48079 88 122s 393 732s 584 602 928s

490 13 99s 131s 392s 365s 93 664s 71s 709s

50013 32 831 18s 47s 224 540 1110 229 60s 528s 612 55 98 721 57s 805 69 52046 52s 05 84 229s 376s 96 690 87 983 53015 53s 75 271s 355 555s 79 618s 23s 35 714 48 54s 856s 54009s 247 332 88s 95s 93 454 89s 613 78 811 55026s 93s 315s 33 625 67s 742 88 56074 117 271 75 322 79 443s 500 501 43 77s 677s 719 869 57133 71s 204 82 422 46s 559s 674 90s 748s 58057s 82 148 394 406s 94 410 42s 791s 822s 976 59117s 208 34 92s 365 611s 910

60185 246 391 482 85 96 634s 771 924s 61126 231 80 480 6650 785s 60 935s 62018s 156 75s 97 60 930s 62018s 156 75s 97 201 27 50 84 317s 22 82 654 705 26 853 919 63034 285 339 406s 31 62 743 67 84 976 64036s 125s 52 298 460s 504 47s 703 8s 13 47 800 65139s 82 242 318 31s 46 429 95s 573 688 701 25 71 74 949 68 69 66020 38s 531 682s 601 6 19 33s 932s 39s 67054 160 364 616s 58 808 45s 912 6 8 68028 51 262 442 62 580 666s 769s 956 62 63 69190s 300 349 470 712s 75s 836 37 902 46s 65

70042 155s 58 468 96 684 704 56s 831 49 88s 99s 928s 71279s 381 535 56 653 719 912s 72141s 423 25 29 97s 525 864 952 85 73066s 319s 586 833 74033s 352s 479 583 448 815 47 75049s 275 306s 40s 77 79 740 892 76326 628 720s 804 63 77006s 263s 550s 50 56 73 97 708s 89s 938 78017 30 107 21 77 202 64s 323s 89 598s 725 850s 919 79023s 55 131s 37 248s 355s 73 88 441 554s 627s 69s

80021 257 438 92 774s 81017 126 348s 459 53 6609 70 83 83129 240 916 83044 728 962s 84s 84025 220 58s 505 72s 679s 930s 56 96s 85049 51 387 537 87s 738 845 86073 192 102s 311 785 56s 87842 521 49 92 874s 94 88359s 72 95 588s 702s 817 21 89021s 214 522 725 94s 90947 98 303 507 826 56s 862

91267 392 708s 574s 715 45s 89 824 49 913s 15s 92907s 723 431 52 696s 776 846 925 930 59s 110 70s 75 88 444 73 666 841 922s 94072 154 59s 97s 377s 678 707 95180s 283s 440s 506s 27 58s 716 98286 98 362s 451s 646 58 60s 98019 61 208 326 435 46s 625s 805 54 96s 906s 69 98193 250 786 829 908 70.

100004s 41 44 232s 557 768 76 852 98 101215 389 461s 687 717 56s 804 920 102074 362 91s 437s 682 747 997 103029 461 67 630 910 27 78s 104075 925 99 965s 105 995 282 581 86s 656 960s 160052 98s 218 387 591 699 728 54 71 902s 107044s 91 232 350 708 827s 31 64 79 959 66 108182s 323 58 84s 954s 518 89 605 717 887 961 109104 55 275s 358 94 445 840s 110260 73 81 350 679 822s 979 111200s 76 331 82 487 501s 85 791 827 112186 385s 609 26s 70 113118 74s 148 60 214 53 79 380 44 250 623s 55 73 818s 47 71 968

114047s 59 66 84 185 323s 80 449 72 5880 653 94 704 15 912 58 115008s 264s 3010 71 421 538 646 64 948 116115 281 373 434 714 117286 607 85 765 115008s 32 40 18s 20s 50 267 545 69 84 74 889 90 940 119006 93s 201 319 455s 87

120030s 303s 5s 470 503s 655 706 868 121293 310 676 911 93 97 122362 66 420 75 39s 41s 60 505s 929 123025 68 231 374s 557 78s 694 701 124037 170 260 351 84 594s 814 125245 507s 68 840 905 31 94s 126127 215 59 326 621 71 820 32 58 912 127002 41 375 459s 74 549 622s 766 128476 928s 31 650 794 129314 438 577 83s 774s

130097 127 226s 82 733s 49s 714 819 918 55 131038 78 84 515 79s 685 733 807 46s 56 440s 99s 513 206 91 831 133031 177 341 802 74s 805s 76 920 77s 134104 68 791 135067s 160 72 81 842 85 319s 576 631s 57 136027 78 279 97 312s 810 9 0944 97s 137077 76 122 17 33 477 505 79 702 852 852 983.

138055 180s 205s 808 944 139004 155 395s 486 509 29s 3 96 717.

140213 375 645 929s 988 89s 141049 160 308s 2s 442 532 802 54 142198 304 35s 513 29 627 56 763 886 143028s 67 124 200 279 88s 98 338 89 519 656 789 811s 60 984s.

144139 212 30s 322 455 87 702s 924s 57s 145022 67 122 28 92 340 471s 140701 57 115s 278 34 475 737 90s 147039s 85s 161 427 719 37 71 825s 24 909 148085 228 405 484 509 55 670s 57 775s 910 51s 61

149125 186s 669 724 83 878 914s 24s.

150306 30 79s 604 627 725 46 936.

151108 20s 227 339 461 810s 43s 152087 20 41s 69 217 34 38 41 368 449 70 85 567 721 868 153011 45 54s 96s 146 78 242 326 66 489 651 154305 442 554 634 155082 89 149 448 61s 507 72 706 837s 156091 208 22 66s 407 82s 704 75 94 913 50 90s 157186 417s 94 86 772 815s 54 932 158072 115s 280 372 463 510 614 93 841 964 159017 54 124 20s 256 500 625 59 741 95 8777s 160036 70 138s 289s 456 71 633 95 821 161043 436s 728 970 162003 44 50 162 224 335 462 598 754s 904 163025 99 339s 63 93 95 631 97s 763 61s.

164368 446 89 658 628 776 892s 907 165065s 972 166040 72 147 411s 30 619s 30s 82 167150s 258 316 33 531 34 779 924 72 75 168062 69.

א צוּבּריקעוועט פערד אַרבּייט מעשים
פערוואונדעט מענשען און בּרעכט אויס שוי-פענסטער

אויף באַרוטאָוויטשאַ גאַס, צווישען פּילסודסקיע גאַ און שענקעוויטשא האָט נעכטען פּאַסירט אַן־אונגעווענליכער פאַל:

זעקס א זייגער אין אויענד איז אויף בארוטא־וויטשא געפאָהרען א דראָשקע מיט א פּאַסאזשיר, ווען לענדיג בעווייזען צו קומען פאַר'ן צוג־אַיינגאַנג, האָט דער דראָזשקאַריש שטאַרק גענומען שמייסען ס'פערד, ס'פערד האָט זיך צובּריקעט און גענומען לויפען מיט דער דראָשקע אויפן טראָטואַר. דער פּאַסאַזשיר איז בעצייטענס אַראָפּגעשפּרונגען מיט דער יאַ־לידע, דער דראָזשקאַזש דאַגעגען איז אַראָפּגעוואָר־פען געוואָרען פון דער דראָשקע און בעקומען לייכ־טע וואונדען. די דורכגעהער האָבען זיך גע־אַטער־ועט אין די טויערן און אין די געוועלבער. א חוץ איינער אַ געוויסער מאַנדזשינסקי איז שטאַרק בעשעדיגט געוואָרען פון די פערדישע קאָפּאָטעס, וועלכער איז א שווער פערוואונדעטער אָפּגעפירט געוואָרען אין שפיטאָל.

בעה דאָס פערד איז געלאָפען אויפן טראָטואַר, זענען אויסגעבראָכען געוואָרען די שויפענ־סטער אויף דער באַרוטאָוויטשאַ־ 19, 21 און 23.

באַה, שווערער מיה, איז געלונגען דעם צוואַל־דעוועטען פערד צו בערוהיגען.

איינבּרוך אין א יובעליר-געשעפט
צוגערויבּט פאַר 5000 זל. ציהרונג

(2) עהערנעכטען האָבען זיך גנבים אַריינבע־קומען אין יובּילאַר־אַנשטאַלט פון שמואל דלוזש־באַזסקי אויף גלובּבא 44, פון וואַנען זיי האָבען צו־געגנבעט ציהרונג אויף 5000 זלאָטעס.

דעם איינבּרוך האָט מען בעמערקט ערשט איבּדערפריה. די פּאָליציי האָט אונטערגענומען ענער־גישע שריט צו ענטדעקען די גנבים.

אויס שטעלונג פון פאַרצעלאַן-מאַלעריי
לטובת דער געז. צו בעקעמפען די ראַק - קראַנקהייט

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, איז פון דער געז. צו בעקעמפען די ראַק-קראַנקהייט, איינ־געאָרדענט געוואָרען אַן'אויסשטעלונג פון פאַרצע־לאַן-און בּילדער-מאַלעריי. דער פּרייז פון די בּילעטען איז 50 גר. פאַר שילער 20 גר.

די אויסשטעלונג געפינט זיך אויף פּיעטרק. 135. איז אָפען טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אָוו.

פּרוּב צו בּע'גנב'ענען דאס נייע ווארעז-הויז

(2) דעם 22. אָקטאָבּער איז אין דעם וואַרעז־הויז „וואַל־וואַרט" געקומען אַ געוויסער אַנטאַני קאָוואַלעווסקי און פאַרשטעלענדיג זיך אַלס טאַמאַ־שעווער סוחר, האָט ער זיך אויסגעוועהלט סחורות פאַר 600 זלאָטעס, דאָס פערפּאַקטע פּעקעל האָט ער דיך געהייסען שיקען אויפ'ן קאַלישער וואַקזאַל, וואו ער האָט געדאַרפט רעגולירען דעם רעכענונג, ווען דער וואַזשבי איז געקומען מיט דעם פּעקעל אויפ'ן וואַקזאַל האָט קאָוואַלעווסקי אַזוי לאַנג מאַ־נעווירט מיט דעם פּעקעל בּיז ער איז דערמיט בּעלם געוואָרען, מ'האָט איהם אָבער געכאַפּט, קאָוואַלעווסקי איז שוין עטליכע מאָל געמשפּט געוואָרען פאַר גנבות, פאַר דער דאָזיגער גנבה איז ער וויהער פערמשפּט געוואָרען אויף אַנדערהאַלבען יאָהר טורמע.

צוזאַמענשטויסען אויף פּיעט-ריקאָווער גאַס
צוויי בעלי־עגלות פערוואונדעט

(2) אויף פּעטריקאָווער 269 האָט אַנ'אויטא אַנגעשטויסען אין א פוהר, דער פוהרמאַן סטאַניס־לאַוו כראַבּאַנשטש פון דאָרף מאַדלישעוויצע איז פער־וואונדעט געוואָרען. דאָס פערד איז צעקאַליעטשעט געוואָרען.

אַ צווייטער צוזאַמענשטויס איז פאָרגעקומען אויף פּעטריק. 102, וואו דער טראַמוויי נומער 3 האָט אַ שטויס געטאָן, אויך אין דעם פאַל איז דער פוהרמאַן, וולאַדיסלאַוו דרעקא פון דאָרף גאַמאַליצע פערוואונדעט געוואָרען.

היינט — לעצטע געזעגנונגס-פאָרשטעלונג
פון אידא קאַמינסקאַ

היינט קומט פאָר די לעצטע געזעגנונגס־פאָר־שטעלונג פון אידא קאַמינסקא.

די דאָזיגע בעריהמטע שוישפּילערין האָט גאַסטראָלירט אין „ראַזמאַיטאָשטשי"־טעאַטער במשך פון 5 וואָכען מיט אַ גרויסען ערפאָלג.

צו איהר היינטיגען געזעגנונגס־אָוונד גיט אידא קאַמינסקא צוויי פון איהרע שטאַרקסטע פּיע־סען: „מיר פרויען" (ענין מאַביקא) און „פרייליין דאָקטאָר": אין בּיידע פּיעסען שפּילט אידא קאַמינ־סקא די הויפּט־ראָלען.

בלי שום ספק וועט היינט דאָס „ראַזמאַיטאָש־טשי" טעאַטער זיין איבערפולט פון די אונצעהליגע פערעהרער פון אידא קאַמינסקא.

פון שטאַטישען פּוילישען טעאַטער

אין שטאַטישען פּוילישען טעאַטער ווערט היינט אָוונד געשפּילט מאָלבּאָרס בעריהמטע קאָמעדיע „אַלימפּיאַ".

מאַרגען, ערשטער אויפטריט פון קורט קאַטש
אין „ראַזמאַיטאָשטשי"

מאָרגען פרייטאָג קומט פאָר אין „ראַזמאַיטאָש־טשי"־טעאַטער דער ערשטער גאַסטשפּיל פון דעם דייטש־יידישען שוישפּילער און רעזשיסער קורט קאַטש.

קורט קאַטש איז איינער פון דייטשלאַנד'ס גרוי־סע אַקטיאָרען. ער האָט געשפּילט די קרוין־ראָלען אין קלאַסישע רעפּערטואַר פון בערלינער שטאַט־טעאַטער און לעסינג־טעאַטער.

ער איז אויך געווען דער פרעמיער פון אַרי־געלסטען טעאַטער פון די לעצטע טעג: דאָס בערלי־נער דייטשע טעאַטער פון יודען פאַר יודען.

צו זיין ערשטען אויפטריט פיהרט אויף קאַטש אַרנאָלד צווייגס בעריהמט ביהנע־ווערק „סערזשאַנט גרישא" אין וועלכער קאַטש שפּילט די טיטעל־ראָלע.

ביי דער „יודישער באַנדע"

דאָס אויסגעצייכנעטע פּראָגראַם, אין טעאַטער „פּילהאַרמאָניע" ביי דער „יודישער באַנדע" א. ב. „זאָל לעבען עמך"! ווערט ווייטער געשפּילט, פרייטאָג אָוונד, שבת נאָכמיטאָג און אָוונד, הייבט שפּילט די „יודישע באַנדע" אין טאָמאַשאָוו.

פון דער לאדזשער בּערזע

בּאַנק פּאָלסקי — — — —	91.00
3 פּראָצענטיגע בּודאָוולאַנע —	43.00
4 „ דאָלאַרובקא —	50.00
7 „ סטאַבּיליזאַציע (אמ.)	66.50
5 „ וואַרשאַווער ש.-ב. 1934	56.00
5 „ לאָדזער „ „	48.50
ענגלישער פונט — — —	26.52
דאָלאַר אָפיצ. 5.30 נישט אָפיצ. —	5.27
גאָלד-דאָלאַר — — — —	8.93
גאָלד-רובּל — — — —	4.61
דייטשער מאַרק — — —	1.88

פּרעזענטירען מיר דאָס מייסטערווערק פון ליציטאַנץ און ליבע א. נ.
אין די הויפּטראָלען:
DOLORES del RIO i GENE RAYMOND
רעזשי: Tornton Fryland
אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג = צוגאַבע און אַקטואַליטעטען פון לאַנד
אָנהויב פון די סעאַנסען אין געוו. טעג 4.30 נאָכמ. שבת און זונטאָג 12.30 בּייטאָג
דער זאַל ווערט שטאַרק געהייצט און מעכאַניש ווענטילירט.

היינט און פאָלגענדע טעג!
„KARIOKA"

קלאַנג-קינא
CAPITOL
זאַוואַדזקא 16

Dr. med.
S. LIEBESKIND
Akuszer-Ginekolog
przeprowadził się na ul.
Andrzeja 2, tel. 216-66
przyjmuje od 4–6.

Dr. med. N. Kajzer
ספּעצ. פאַר אינערליכע און קינדער-קראַנקה
וואוינט יעצט אויף
בזשעזשינער 24 (רוג מלינאַרסקאַ)
נעמט אָן פון 10—12 און פון 4—7 נ"מ
לעטשניצע-פּרייזען.

הריינע אַנאַנסען!
1 זלאָטי אַנ'אַנאַנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

ראַקאָלען
צו פערמיטען אַ געוועלב מיט 3 צימער און קיך, אויך אַ געוועלב, קילינ־סקיעגאָ 50. צו ערפאַהרען ביי עדעליסט. קילינסקיעגאָ 19.

פערשידענעס
אַנ'ערשטקלאַסיגער דאַמען-פריזיר־אַרבייטער קען איבערנעהמען די דאַמען־אָפּטיילונג אויף גינסטיגע בעדינגונגען. 6-טער שערפּיען 1, אין פריזיר-אַנשטאַלט

קאַלירטע רענדער צו באַטובקעס און ספּאָרט-שטרימף אויף שליטען אויף לוין נעמט אָן לובלינער, פּאָלודניאָווע 10.

7-ער און 8-ער שטריק-מאַשינען, צוליב אַבּרייזע, בּיליג צו פערקויפען. ביי מאַיערטשיק, זאַווישאַ 13. 4960

צו פערדינגען אַ שטוב מיט אַ קיך מיט קאָרידאָר, זוניג, ערשטער שטאָק. דירעקט פון ווירט. אויף פראַנציסקאַנער 30 צוזאָהר מיט די טראַמוואַיען 14, 6 און 1 צו ערפאַהרען אויפ'ן אָרט ביים ווירט.

א בעקוועהם אָרט צו שלאָפען פאַר 2 אנשטענדיגע יונגעלייט איז אָפּצוגעבען. פּאָמאָרסקא 14, אין אָפּיצינע, 2. שטאָק, ביי לאַסקי.

פרייע פּאָסטענס
אַ קראַפט-זאַקען-אַרבייטער צו אַנ'־אַמעריקאַנער מאַשין ווי אויך אַ קראַפט־שפּולערין) קענען זיך מעלדען פּאָלודניאָווע 18, 2-טען טויער, פּאַרטער, לינקס, וו. 51.

טיכטיגע אַגענטען קענען זיך מעל־דען 6-טען שערפּיען 33, וו. 22 פון 6—9 אָוונד. 4962

עס ווערט געזוכט אַ קוואַליפיצירטע צושניידערין און אַ נייהערין צו סוועטערס ביי ווייגבערג, פּאָלודניאָוואַ 20, וו. 61.

אַנ'אָרענטליך יונגעל איז נויטיג אין אַ געשעפט. צו מעלדען זיך ביי שווייצער, לאָדז, 11 ליסטאָפּאַד 8.

ס'ווערט געבּרויכט פון זאָפּאָרט אַ קוואַליפיצירטער אַרבייטער צו רונד זשאַ־קאַרד-מאַשינען ביי לוקאָוויאַק פּאָמאָרסקאַ 41a. 4065

קוואַליפיצירטע אַבערלאַק-נייהערין פון באַלד געזוכט ביי ליבערמאַן 11-טער ליסטאָפּאַד 6. 4964

ס'ווערט געזוכט אַנ'אויבערלאַק־נייהערין צו סוועטערס. צו ערפאַהרען קילינסקיעגאָ 36/38 ביי זעלצער. 4968

יעדער איינציגער
האָט זיך איבערצייגט, אַז פאַר
מעבּעל
דיוואַנעס, קרישטאָל, בּראָנז, נייה-מאַשינען, שרייב-מאַשינען, פעלצען, גאַרדעראָבען או"וו צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן,
שענקיעוויטשא 6, טעל. 191-00
בעמ.: די נייעסטע מאָדערנע מעבּעל. בעסטע קוואַליטעט שטענדיג אויף לאַגער פּרייזען נידריגע.

Dr.
S. Kantor
ספּעציאַליסט פאַר הויט און ווענע־רישע קראַנקהייטען (סיפיליס און טריפּער), היילט מענער = שוואַכע וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעמט אָן פון 8—2 נאָכמ. און פון 4—9 אָוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8—2 נאָכמ פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזען.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאַר נירען, בּלאָז און אורין-קראַנקהייטען
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אָן פון 2—3 און פון 6—8 אָוו.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5 טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.
זונטאָג און יום-טוב פון 9—1 פאָרמיטאָג
בעזונדערער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען.

ברוך-קראַנקע!!!
ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז, פון דעם אין גאַנץ פּוילן בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געוואָרען אָנערקענט פון פיל בעוואוסטע פּראָפעסאָרען.

J. Rapaport
ברוך-ליידענדע! ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-הייל-באַנדאַזשען פון מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט בעזייטיגען אָהן שום אָפּעראַציע, ראַדיקאַל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאָלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערטע ליידענדע ברוכען בּיי מענער, פרויען און קינדער. — ספּעציעלע אָרטאָפּעד. הייל-באַנדאַזשען פאַר צו־ריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס, ווי אויך ספּעציעלע אונדיווידועלע צוגעפּאַסטע אָרטאָפּעד. בויך-באַנדאַזשען געגען אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס.

פאַר קאַליקעס. הויקערס און אַלערלייט פעהלער פון גוף!
אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט ווערען אויסגעפּערטיגט די היילבאַרסטע און פון פיל פּראָפעסאָרען אָנערקענטע מעטאָדע ספּעצ. אָרטאָפּעד. הייל-גאָרסעטען פאַר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שוואַכ־קייט, ליימונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואַקסענע קינסטליכע הענד (פּראָטעזען) און פיס, ווי אויך די פּראַק־טישסטע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר שמערצליכע פלאַטפוס לויט גיפּס-מאָדעל.
אַכטונג! / אַכטונג!
אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פּערזענליך בעהאַנדעלט.
30 יעהריגע פּראַקטיק. פולע גאַראַנטיע!
ערמעסיגטע פּרייזען! עמפּפאַנגס טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוו.
עס ווערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. ספּאָל. (קאַסע-כאָריך).
ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.
הערצליכען דאַנק
איך זאָג עפענטליך בעקאַנט, אַז דער ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקא 10, דער בעריהמטער אָרטאָפּעדישער ספּעציאַליסט האָט אין אַ קורצער צייט מיך בעפרייט, דאַנק זיין הייל-אָרטאָפּעדישען באַנדאַזש פון רופּטור, וואָס איז ענטשטאַנען נאָך אַנ'אָפּעראַציע. איך בין גענצליך אויסקורירט פון רופּטור.
(—) Leokadja Herkt
Łódź, Nowe Chojny), ul. Miła 7.

אבאָנאַמענטס-פּרייז:
אין לאָדז — 4 זלאָטעס אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקא—1 דאָל.

פּעהלערן, וועלכע ענדערן נישט דעם פּרינציפּיעל אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און טעקסט פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פעראַנטוואָרטליך. די אדמיני. איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ (אין דער זייט' שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווער. פאַר 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט — 10 גר.
מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

אַנאָנסען-פּרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה
פאָר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט' שפּאַלטען
אין טעקסט—40 . . . . . —60 4
נאָך טעקסט—12 . . . . . —18 . . . . .
פּלאַצירונג אויף ספּעציעלע זייטען: פאַר דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען —

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman